

NB : The reader
books slowly
understands

ય	યા	યિ	યી	યુ	યૂ	યે	યો	યં
ya	ya	yi	yi	yu	yu	ye	yo	yan
ર	રા	રિ	રી	રુ	રૂ	રે	રો	રં
ra	ra	ri	ri	ru	ru	re	ro	ran
લ	લા	લિ	લી	લુ	લૂ	લે	લો	લં
la	la	li	li	lu	lu	le	lo	lan
વ	વા	વિ	વી	વુ	વૂ	વે	વો	વં
va	va	vi	vi	vu	vu	ve	vo	van
શ	શા	શિ	શી	શુ	શૂ	શે	શો	શં
sh	sha	shi	shi	shu	shu	she	sho	shan
ષ	ષા	ષિ	ષી	ષુ	ષૂ	ષે	ષો	ષં
sh	sha	shi	shi	shu	shu	she	sho	shan
સ	સા	સિ	સી	સુ	સૂ	સે	સો	સં
sa	sa	si	si	su	su	se	so	san
હ	હા	હિ	હી	હુ	હૂ	હે	હો	હં
ha	ha	hi	hi	hu	hu	he	ho	han
લ	લા	લિ	લી	લુ	લૂ	લે	લો	લં
la	la	li	li	lu	lu	le	lo	lan

EXERISE :

ગિનાન	:	Ginan	:	Knowledge
હુકમ	:	Hukam	:	Order
માણસ	:	Mannas	:	Man
કુરાન	:	Kuran	:	Holy Koran
ફરમાન	:	Farman	:	Guidance
સાધારણ	:	Sadaran	:	Ordinary

BARAKHADI OR THE VOWEL MARKS

କ	କୁ	କି	କୀ	କୁ	କୁ	କେ	କୋ	କନ
ଖ	ଖୁ	ଖି	ଖୀ	ଖୁ	ଖୁ	ଖେ	ଖୋ	ଖନ
ଗ	ଗୁ	ଗି	ଗୀ	ଗୁ	ଗୁ	ଗେ	ଗୋ	ଗନ
ଘ	ଘୁ	ଘି	ଘୀ	ଘୁ	ଘୁ	ଘେ	ଘୋ	ଘନ
ଚ	ଚୁ	ଚି	ଚୀ	ଚୁ	ଚୁ	ଚେ	ଚୋ	ଚନ
ଛ	ଛୁ	ଛି	ଛୀ	ଛୁ	ଛୁ	ଛେ	ଛୋ	ଛନ
ଜ	ଜୁ	ଜି	ଜୀ	ଜୁ	ଜୁ	ଜେ	ଜୋ	ଜନ
ଝ	ଝୁ	ଝି	ଝୀ	ଝୁ	ଝୁ	ଝେ	ଝୋ	ଝନ
ତ	ତୁ	ତି	ତୀ	ତୁ	ତୁ	ତେ	ତୋ	ତନ
ଥ	ଥୁ	ଥି	ଥୀ	ଥୁ	ଥୁ	ଥେ	ଥୋ	ଥନ
ଦ	ଦୁ	ଦି	ଦୀ	ଦୁ	ଦୁ	ଦେ	ଦୋ	ଦନ

ଧ	ଧୁ	ଧି	dhadha	dhi
ନ୍ନ	ନ୍ନୁ	ନ୍ନି	nnanna	nni
ତ	ତୁ	ତି	ta	ti
ଥା	ଥୁ	ଥି	tha	thi
ଦା	ଦୁ	ଦି	da	di
ଧା	ଧୁ	ଧି	dha	dhi
ନା	ନୁ	ନି	na	ni
ପା	ପୁ	ପି	pa	pi
ଫା	ଫୁ	ଫି	fa	fi
ବା	ବୁ	ବି	ba	bi
ଭବା	ଭୁ	ଭି	bhabha	bhi
ମା	ମୁ	ମି	ma	mi

While pronouncing the liquids (ય-ર-ણ-ણ) of the miscellaneous group, the tip of the tongue does not touch completely any portion of the mouth. has a sound midway between the English ય and વ, but is neither. (ય-ર-ણ-ણ) are pronounced in the same way as the vowels are. Thus they are sometimes spoken of as half-vowels.

In pronouncing the aspirate (શ-ષ-સ-સ), we are required to take a deep breath, which means that in producing these letters, a kind of expiration of air is experienced.

Gujrati adds but one character, cerebral liquid લ (la), which is pronounced like લ (la) but which the tongue more rolled up.

EXERCISE :

નાખ	nakh	nail
થગ	thag	rogue
ઘર	ghar	house
ફળ	fal	fruit
બતક	batak	duck
મગર	magar	crocodile
કમળ	kamal	lotus
લસણ	lasan	garlic
અજગર	ajgar	phyton
પરતક	partak	apparent
ઝમજમ	zamzam	sacred well
ખસ્ખસ	khaskhas	poppy

BARAKHADI OF THE CONSONANTS :

In Gujarati, each vowel combined with a consonant is

represented by a suffix or placed on sonants. It is primary signs. These produc nants, and the series khadi i.e. a series of nant સ (ka) for ill vowels (their symb

sign	equiv.
ા	aa
િ	i
ી	ee
ો	oo
ૌ	oo
ે	e
ૈ	o
ાં	n

The following is an ill
is attached with the

સ	+
સ	+
સ	+
સ	+
સ	+
સ	+
સ	+
સ	+
સ	+
સ	+

Hence, all the consonants
or signs for different sounds

6. Miscellaneous Group

a) Liquid Group : (ي-ر-ل-و)

<u>letter</u>	<u>Roman</u>	<u>Pronunciation</u>
ي	ya	as y in Baiyat
ر	ra	as r in Badr
ل	la	as l in luck
و	va	as v in verb

b) Aspirate Group : (ش-س-ف)

<u>letter</u>	<u>Roman</u>	<u>Pronunciation</u>
ش	sa	as s in Salman
س	sh	as sh in Shams
ف	ha	as ha in Hasan

c) Cerebral Liquid : (ع)

<u>letter</u>	<u>Roman</u>	<u>Pronunciation</u>
ع	la	as l in Kamal (Lotus)

d) Combined letters : (ش-س-غ)

<u>letter</u>	<u>Roman</u>	<u>Pronunciation</u>
ش	ksa	as ct in action
س	gna	as gn in vignaan

The pronunciations given in Roman characters should prove of some guidance except in the case of a few characters which need further clarification.

The first group (ك-م-م-د) is pronounced from the throat, and thus it is called the guttural group. The second group is the palatal group (خ-ق-ج-غ) which is pronounced by the front part of the tongue touching the palate flatly. The third cerebral group (ع-ع-ع-ع) is pronounced by rolling the tongue to touch the top of the palate. The fourth dental group (ش-س-غ-غ) is

pronounced with the upper teeth. The fifth group is pronounced with the upper teeth. The last letters of the group are pronounced with the lower teeth.

The last letters of the group are pronounced with the lower teeth. The correct pronunciation of the sound come through the respective organs. The pronunciation of the conjoined as consonants are dependent immediately following points. Nasals are conjoined with the following points.

ع .na is a nasal sound, the tongue, with the tip touching the back of the

غ .na is pronounced with the tongue more dental than the tip, through the nose.

While pronouncing these sounds, the tongue contact each other at the nose, e.g. m.

The correct use of these sounds is only through pronouncing them.

The letter ش and س are pronounced through the mouth, and غ and ف are softer sounds. The letter ع is more emphatic than غ and not ph. غ is pronounced with the tongue, that the letter is confounded with غ.

SELF-INSTRUCTOR

ALPHABET :

The letters of alphabets are classified into two categories. The letters being pronounced independently by themselves are called Vowels (વ્યાર) and the letters which cannot be so independently pronounced, but require the addition of vowels are called Consonants (વ્યાજન). Thus, the 9 vowels and 33 consonants in Gujarati alphabets have been tabulated below :

Vowels :

<u>letters</u>	<u>Roman</u>	<u>Pronunciation</u>
અ	a	short as a in Ali
આ	aa	long as a in Aga Khan
ઇ	i	short as i in Imam
ઉ	oo	long as oo in Noor
ુ	u	long as u in Usool
ે	e	long as a in Atlas
ૈ	ai	as ai in Kaisar
ો	o	as o in Ohud
ૌ	au	as ow in howl

CONSONANT :

These have been tabulated below into five different groups according to the different organs of speech being used in pronouncing them :-

1. Guttural Group : (ક-હ-ગ-ધ) : It is spoken from the throat.

<u>letter</u>	<u>Roman</u>	<u>Pronunciation</u>
ક	Ka	as k in karim
હ	kha	as kh in Khoja
ગ	gh	as gh in Ghadir
ધ	gha	as gh in Ghatpat

2. Palatal Group
part of the tongue

<u>letters</u>
ં
ા
િ
ી
ે

3. Cerebral Group
the tongue to the roof

<u>letter</u>
ં
ા
િ
ી
ે

4. Dental Group
of the tongue t

<u>letter</u>
ં
ા
િ
ી
ે

5. Labial Group

<u>letter</u>
ં
ા
િ
ી
ે

ધામ	હિમત	daring
હારના	આકશગંગાની હારમાળા	milky-way
હારી	પેડૂત	peasant
હારે, હાર્સે	નિષ્ફળ થારો	will fail
હારે	સાથે	along
હાલ	ફરજની બજાવણી, પાપોની કખૂલાત કરીને તૌભા કરસું	performance of duty, to repent after admitting sin
હાલ	હથિવેશ, હરમના રંગમાં	rapture
હાલણ	જવાની, કૂચ કરવાની	going, marching
હાલ વાયક	સમય પ્રમાણેની હિદાયત	guidance according to time
હાલી	નાની સાધી	younger sister of wife
હાલી	અલગ	separate
હાલે	હાલ, રીત	mode, system
હાવા	હાવભાવ	flirtation
હાવે	ખાતર	for
હારે	અરે	oh
હિથાં ખીણાં	લેખવામાં ન આવે એવાં ઉત્તરતી કશાનાં	immeasurably inferior
હિયારી	હૈયારી, અશ્વાસન	consolation
હિંગેળ	કઠરાવાળો મોટો હીચકો, જૂલો	a large swing
હી, હીઅ	આ	this, that
હીઅસા	આવા	that he
હીચોડ	જપાટું, ધસાડું	blow
હીછ, હીછા,	હલહું, અધમ, વગરનું,	inferior, base, defi-
હીછી	વિનાનું	cient, lacking
હીતે	અહી, આલોક	here, in this world
હીન	એવા	such
હીર	રેશમી વસ્ત્ર	silken clothes
હીલા	ઉયોગ	industry
હીંચે	જૂલે	swinging

હીંચોલ	કુદા
હીરસે	ભટા
હીરી	ઝુલા
હુકા	ઢોકા
હુડ	ઝાપ
હુણ	તિરણ
હુણા	હવે
હુજત	હઠ
હુંઘુંદી	અનુ
હુંઘ	અગ
હુંતા	હું
હુંટું	હું
હે મન	એક
હેકાંધા	એક
હેજુ	અનુ
હેકા	નીર
હેતારસ	હેત
હેમ	સોન
હેમાજલ	હિન
હેરે	વશ
હોકાર	પડ
હોજરે	અચ
હોણી	પરિ
હોલે	હળ
હોલે હોલે	હળ

હટ, હટી, હાટ	દુકાન	shop
હણો	અફાળો, પટકાવો	to dash against
હથવાડો	હસ્તમીલાપ	hand-shaking
હથીહથી	હથેળી વડે	with palm of hand
હત	હજા, ઘોડો	horse
હક્કત	સાત	seven
હબીયા	હાવીયા, તળિયા વગરનું,	bottomless, hell
	દોઝક	
હમતમ	હું અને તું	I and You
હમદીલ	મારું દિલ, અમારું દિલ	my heart, our hearts
હમસું	મારી સાથે	with me
હમેરા, હમેરી	મારા	my, mine
હર	દરેક	every
હર, હરી	પુઢા	God
હરભ	પુશી	happiness
હરખી	એક તારો જે મધરાતે ત્રણ વાગે ઉગે છે	a star visible at midnight at 3.00a.m.
હરતખી	હરિની, મૌલાની	Lord's, Mowla's
હરદમ	દરેક શ્વાસે, હર ધરી	at every breath, every moment
હરદ્દ	શબ્દ	letter
હરકી	શબ્દોવાળી	with letters
હરસે	ખરાબ કરશે	will ruin
હરાવો	ગૂમાવી દીઓ	get lost
હરીખા, હરીખો	સરખાં, સીધાં	orderly, uniform
હરીયા	હરિયાણું, લીલોછમ, તાજું	green, fresh
હરુઅડા	ચાલાક	clever
હરુડા	હળવું, ધીમું	slow, light
હરેરો	લૂચ્યાઈ	roguey
હરેષાહાર	હરજ કરનાર, ભોળવીને લઈ જનાર	kidnapper, one who takes away by befooling.

હરોહર	વારંદ
હલકાર	હલક
હલકે	અવા
હલષાહાર	ચાલ
હલજ	અહીં
હલહલકાર	ઠોહ
હલંધ	જવું
હલાક	પુવા
હવાલ	હાલ
હસ હસ	હસા
હસ તકી	હરિદ
હસનાપુરી	દિલ્લી
હસ્તી	છાંદ
હસી	હસત
હંસ, હંસા	હંસી
હંસ, હંસા	આત
હંસ	ગળા
હંસ હંસલી	હંસ
હંકારા	તેણું
હંકીયા	માટે
હંસપુરી	મુલા
હંસપુરી	આત
હંસાજના	રાજાઆત
હાક	હાક
હાટ, હાટકી	નાન
હાટપાટ	હુકાન
હાટપાટન	હુકાન
હાજા, હાણી	હાની
હાતો	તે પ
હાથીનું	હાથી

સે તો	તો	that he
સેન,	સૈન્ય	army
સહેન, સેના		
સેર	શેરી, માર્ગ	street, path
સેર	એક પ્રકારનું વાળું	a kind of musical instrument
સેલ, સેર	સહેલ, મોજમજા	loitering, merriment
સેવક	ગુલામ	servant
સેવડા	શિવડા, સન્યાસી	ascetic
સેહીન	તેઓ નહિ	not those
સેહેવે	સહન કરે	tolerate
સેમેણ્ટ	સમસ્ત, આખું	whole
સેધડા	સડણાં, સનીઅ ઘેદડા,	called for, imparted
	બોલાયું, બોધ કર્યું	
સેધડા	સન્નાણાં, બારીક, જીણું	micro, minute
સેહસો, સેસો	સંદેષ, સંભાસ, શક,	doubt, delusion,
	વસવસો, ગભરામણ, ભોં	fallacy, bewilder-
	પડવું	ment, crestfallen.
સો	સાંભળ્યું	heard
સોકા	શોક, શોકય, પોતાના	co-wife
	ધર્માની બીજ પત્ની	
સોકિયા	સો અમલ	hundred acts
સોચા	ચિંતાઓ, ફિકરો	worries
સોડા	થમદઈ	compassionate
સોજ	સમજ, સોચી	heedfully
સોજું	ઉધ, સ્વભું	sleep, dream
સોશેધી	ઉધવાની	for sleeping
સોદા	વેપાર	dealing
સોધન	શોધન, શોધ	research, finding
સોરીયા	તેજ	sharp
સોલ થડ	ઉત્પત્તિ પૂર્વનાં સોળ	16 stages before cosmogony
	તંબક્કાઓ	

સોવણ	6
સોવન	સં
સોસો, સોસો,	1
સોદોસો	ગ
સોહણ	શ
સોહંગ	સ
સોહાગ	2
સોહાય	1
સોહાવે	શ
સોહેલીયા	શ
સોહલો	શ
સોહો	શ
સોહો કોસે	શ
સોળ કળા	શ
સોળ શીંગાર	શ
સોધા	શ
સોટિયા	શ
સ્થુલ, સ્થુળ	શ
સ્નેહ	શ
સ્ફૂરણ	શ
સ્વેતા	શ
હઠું, હયું	શ
હક	શ
હકીકત	શ

મુખ્ય ભાગમાં જઈ મળે છે.	
the skull from eyebrow and joins the cerebrum.	
સુગરા	સગુર, ગુરુવાળા, ગુરુ ધરાવનાર
સુચંદ	સૂચિંત, સાફ દીમાગવાળા
સુજ, સુધ	ખબર, ભાન
સુજગા	જાગૃતિ
સુજાણ	સારી રીતે જાણકાર
સુજાણો	ઓળખો
સુજીધો	સાંભળશે
સૂત	પુત્ર
સૂતક	નાપાડી
સુદ્ય બુધ	સમજ અને બુદ્ધિ
સુધજ	સુદ્રઢ, ખૂબ મજબૂત
સુધા	હોશિયારીથી, ચોખા
સુધી	ચોકખી, સાચી, ઉત્તમ
સુધીર	ધિરજવાન, અક્કલમંડ
સુન, સુની	લા, કાંઈ નહિ, શૂન્ય
સુનકાળ	શૂન્યકાળ, અનસ્તિત્વ કાળ
સુની	નકામી, ખાલી
સુની	સુન મંડલ, માથાનું તાળવું
સુનેરો	સૂનો
સુન્યાતો	ઓળખો
સુપાત્ર	લાયક, નેક નીયત
સુફલ	સારોભદલો
સુબહાના	પુદાપાક
સુભરહી	છલોછલ

સુભાણી	સવ
સુમત	સાન
સુમીધો	સૂદૃષ્ટિ
સૂર	પી
સૂર	શૂર
સુરજ	સૂર
સુરત, સુરતી	સુરત
સુરંગી	લદે
સૂરા	શૂરુ
સુરીનર	મા
સુલી	કાંઠ
સુવાટ	સા
સુવેલા	સુવે
સુશ્રી	અ
સુહાગ	ઘણ
સુહાગન,	ઘણ
સુહાગી, સોહાગી	ગણ
સુહાવે	ગણ
સેજ, સહેજ	બી
સેતરદીપ	દી
સેતા	દે
સેતા	ઘે
સેતા	તે

સાવા	સહાય કરનાર, વહાલ,	helper, affection,
	સ્વાદ	taste
સાસ	શ્વાસ, દમ	breath
સાસ ઉસાસ	શ્વાસ ઉશ્વાસ	inhale and exhale
સાસાઈન	સહન કરવું	bear
સાસે વીજ	શ્વાસમાં	in the breath
સાંખ	ગવાડી	witness
સીખ	શંખ	conch
સાંખ	ઈંજિન, વિગત, છાપ	respect, detail, credit
સાંપી, સાંપીયા	ગવાહ	witness
સાંધા	જોડાયા	joined
સાંત્રી	માલિક	lord
સાહી, સાહીયા	માલિક, મૌલા	lord, Mowia
સાઈથાળ, સાઈ		
સિયશાહર	પાણી પાવનાર, પવિત્ર કરનાર	one who waters, purifier
સિયવું	પાણી પાવું, પવિત્ર કરવું	to water, purify
સિપાશા	ચાલાક	clever
સિરબંધ	પાધરી, મુગટ	turban, crown
સિરબંધી	માથું આપવાને બંધાયેલો	bound to offer head
સીઆ	સંગાથીઓ, ભિન્નો	friends
સીજા	સજો, વંશાવળી	genealogy
સીજે	પાર પડે, નાખૂદ	accomplishing, ruin
સીજે	ડરી જાય, ખત્સ થઈ જાય તે	get fusible, ending
સીતેજ	સ્વેદ, પસીનો ગરમી કે બાફ્થી જન્મેલું	born from sweat, heat or vapour.
સીદક, સીધક	સદકત, સર્યાઈ	truth, reality
સીધી	શિંગઠું, એક પ્રકારનું વાળું	trumpet
સીધા	પાર ઉત્થા	redeemed
સીધાણે	રવાના થયાં	get departed, set out
સીધી	સિદ્ધિ, આધ્યાત્મિક બળ	psychic power

સીક	શીપ
શીકત	સદગુણ
સીભાષા	ગાચ્યા,
સીમ	ઘેતર
સીયાઝું	બાજુ,
સીર	માથુ,
સીરગુણ, શરીરગુણ ગુણવાદ	
સીરનામાં	માધુ રંગ
સીરાશ	ઓશીક
સીલ, શીલ	પવિત્ર
સીસ, શીશ	માધુ
સી હરકી	ગ્રીસ
સીગાસન	તાત્ત્વ
સીગી	શિંગઠું
સીચાશ	પાડી
સીતરે, સીહોસો	૭૦x૧૦
સુકશ	કરભાડ
સુકરમ	સુકર્મ,
સુકરમી	સારા કા
સુકરીત	નસીબ
સુકૃત,	
સારા કા	
સુખમણા	સુખમણા
	સુખમણા
	કરોડન
	નીકળ
	તરદ
	નાં વા
	લાગન

સંજ	સંજ	evening
સંજા, સંધ્યા	સંજ, સૂરજનું આથમતું	evening, sun-setting
સંજોગા	મીલાપ, પરિસ્થિતિ	meeting, circumstances
સંતોષ, સંતોષ	શાંતિ, સુકૃતા	peace
સંતોષીઆ	સંતોષ પામ્યું	satisfied
સંધ	છેડો, અંતિમ, સર્વત્ર	end, last, everywhere
સંધ	સિંધ (પાકિસ્તાન)	Sind (Pakistan)
સંધીને, સંધીને	સાથે	alongwith
સંદેખા	જોડ્યા	attached
સંપત	સાધનબળ, દૌલત	resources, wealth
સંભાર	યાદ કરવું	remember
સંભારો	યાદ કરો	recollect
સંવાદ	ચર્ચા, સંભાષક્ષ	dialogue
સંવારે	પહેરે	wearing
સંહાર	નાશ કરવું તે	destroying
સા	જેવો	like
સાખે	સાયા હેઠળ, છત્ર નીચે	under shelter
સાખેર, સાહેર	સમુદ્ર	sea
સાકાર	આકારવાળું	having a form
સાખ	કળી	fruit
સાજ	સાજું, તંદુરસ્તા, આપું, ઢીકઠાક	healthy, entire, hale
સાટા	સોઢો, કરાર, મૂલ્ય ભર્કી કરવું તે, બદલ	dealing, contract evaluation, replacement
સાડલો	સુંડલો, સુંડો, ટોપલો	basket
સાડા	તાંશો, વશાટકામની સાબનાં ઉભા દોરા	vertical threads of a loom, warp
સાડા	સાડલો, સાળ, કાપડ વશવાનું યંત્ર	sari, weaving loom vessel

Di

સાજ	સાથે
સાણસી	સાણશી
સાથડો	સથવાળ
સાથરો	ચટાઈ
સાધ, સાધકાત	સાધક,
સાધશા	સાધન,
સાધના	આત્મિક
સાધીયા	જીકર ક
સાન	સુધ, સ
સાડી	શુંદ, સ
સાબદા	સાબદું,
સાબદી	તેથારી,
સાબરા	સબુરી :
સાબિત	મક્કમ,
સામલ	શામિલ
સામલી	સામેની
સામી	સ્વામિ,
સાર	સત્ત્વ, ૧
સારદાર	શાન્દાર
સારંગ, સારંગધર	મુદ્દા
સારંગપાણ	
સારેમ	સાર, ત
સારિયા	સારા કી
સાલ	શાલ, ર
સાવ	શુદ્દ, બ
સાવ	શાહના
સાવજ	સિંહ, ચ
સાવલી	રૂપાળી,

समरक्ष	रटक, जीकर	remembrance, invocation
समरथ	समर्थ, बणवान, सत्तावान, आगेवान	capable, strong, authorized, leader.
समरीयो	याद आव्यु	remembered
समरुं	याद करुं	remembering
समाधी	ऐकाश ध्यान	eccstatic : state in meditation
समाती	ऐक समान, सर	similar, equal
समार्या	ठीक कर्या, सरभा कर	improved
समारीया	रथना कीधी	originated
समा	तक	opportunity
समो	समय, जेवो	time, like
सरकार	मौलानो हक	right of the Mowla
सरग, सरग	स्वर्ग, स्वर्ग भुवन, जनान	paradise
भवन		
सरगुड़ा	सद्गुड़ा, खूबी	virtue, good quality
सरजेआ	तक	chance
सरती	सालेलीओ	female friends
सरप	सर्प, साप	snake
सरकराज	महान	grand
सरवश	श्रवश, कान	ear
सरथे	सरण थारे	will be easy
सराईयु	पुश कर्या, सुभी कर्या	pleased, prospered
सराश, शराश	धारकाढवानुं पंत्र, कसोटी	whetstone,
	पथर	touch-stone
सराप	शाप, बदहुआ	curse
सरावे	सरा, मुसाफरपानुं	caravanserai
सरासर	छलोछल	over flowing
सरिता	नदी	river
सरीधी, सरीधो	सरीधुं, सरीसुं, नां जेवो	like it, equal
	बरोबरीयु	

सरुप	स्वरूप
सर्के, सरेती	सहन
सरो	ठोरो, श
सरोवर	मोहुं त
सलोक, सलोको	श्लोक,
सवसारे	मोटी प
सवाई	सवाया
सवान	श्वान,
सवारथ	स्वार्थ
सवारो, सवारो	पवित्र
सवायु	सवाग
सवेरा, सवेणा	सारो स
सही	सहन
सही	भरेमह
सही समरही	भरी स
सहेज	जश, १
	राश्चपु
सहेस्त्र	सहस्र
संख, शंख	शंप
संखाडी	शंभिन
	निर्वज
संग	साथे,
	कुशसद
संगम	जोडाज
संय	संग्रह
	संग्रह
संय	संग्रह
संयक्तुं	दापल

સખી	સાહેલી	woman's female friend
સગ	રાગ, ઢગલો, અંભાર	heap, mass
સગ	કુતરો	dog
સગંધા	શકરો	can do
સગીયા	કરી શક્યા, સગાવહાલાં	could do, relatives
સજણ, સજન, સારો માણસ, મુરશીદ		gentleman, the lord
સજન		
સજ્જુવા	સજ્જડ, સજેલાં, પરિધાન	equipped, laden, dressed
સજો	આપું	whole
સડપ	સડક, ઝડપથી, જોરથી	at once, with force
સડપ	સડક	road
સટ	વહાણને પવનથી ગતિ મળે તે માટે એનાં થાંભલા સાચે બંધાતું કપું	ship's sail
સત	સાચું, ખરાપશું, અસ્તિત્વ ધરાવતું	true, actual, existent
સતરષ્ટ	પબિન શર્ટ	holy word
સતર્થમા	મહિનાની સાતમી તારીખ	7th day of a month
સતગુર	સાચો મુરશીદ	true preceptor
સતચીતા	છકીકી એકાગ્રતા	perfect awareness
સતપંથ	સાચો પંથ, સીરાતલ મુસ્તકીમ	path of truth, true path
સતવરણી	સાચી બોલી	true dialect
સતવાણા	સાચી વાણી, ખરી વાતો	true utterances
સતવેણી	સાચી વાણી	factual sayings
સતવેણીની વેલ	સાચી વાણીઓનો વેલો	creeper of the true words.
સતવંતી	સર્વાઈને વળગેલાં, છકીકીએ	clung to the reality, true ones.
સત્ય યુગ,	સત્યતાનો જમાનો	age of truth
સત જ્ઞાગ		

સત્ત્વ, સાતરી	3
સત્તાર	3
સતી	3
સદ	3
સદ કંધ	3
સદકે	3
સધાઈ ધાવે	3
સધાણા	3
સધાયા	3
સધારે	3
સધોસધ	3
સનમુખ	3
સનારી	3
સપટ	3
સપત	3
સપનાતર	3
સફધ	3
સબરસા	3
સબળા	3
સબુડો	3
લીખ	3
સભાગા	3
સભાગા	3
સમર	3
સમર	3

વોળાવાં
વોળાવી

નસિહતના બોલ
વળાવી, મૂરીને

words of advice
to see one off

૨૧

શક્ર	સાકર, ખાડ	sugar
શક્તાભત	મધ્યસ્થી, ભલામજા	intercession, recommendation
શમસા	શમ, માનસિક શાંતિ	mental peace
શબ્દ	શબ્દ, વાણી, રૂઢ	word, utterance, soul
શબ્દ	મૃત્ય દેહ	corpse
શય ૨૩, સ. ૨૩	ઘોરી નસ	jugular vain
શરક્તા	શરક્તાગાતી	submission, surrender
શરસી	શ્રેષ્ઠ	excellent
શરા, શરઈ	શરીએત	Muslim Law
શરીયર	શરી, શશધર, ચાંદ	moon
શામ, સામ,	શ્વામ, ઘઉલું, માલીક	wheatish colour, the lord
સામી		
શામલી	સોહામજા, શાશગપરેલું	magnificent, decorated
શામલી	શાલ્મલિ, રેશમ જેવું સુંવાળું કપાસ ઉગાવતું એક ઈરાની	a tree in Iran growing cotton-like soft silk.
	ઝડ	
શાન	સાન, સમજશક્તિ	sensibility
શાન, શાના	ગૌરવ	glory
શાહ	શહેનશાહ, માલીક	emperor, the lord
શાહદે	મૌલાનાં	Mowla's
શાહ પરવ	શાહ પરમું, હાજર જોમો	the lord of the time
શાહ નજ્ફ	હાલીનું, ખિતાબું	title of Hazrat Ali
શિતલ	શિતળ, નું, ટાકા મનનું	cold, cool-minded
શિયો, શિઆ	કેવો	which one
શીરી	સાકર, મીઠાશ	sugar, sweetness

શીલ

શિલા, પ

પવિત્ર

પવિત્ર, સ

શીલવંતી

શિયળવં

શીશ

માથું

શુકર

શુકર, ઘાટ

શેખ

વડો, આ

શેઠ

શેઠો, પેઠ

છોડેલી જ

શેતા

આપમેળે

શેષ, શેષી

સુષ્ટિ, દુ

શેસ્ત્ર, સહસ્ત્ર

હજાર

શોકીત

શોકિત,

શોરબ

સુરભ, સ

શોલો

શેલું, કસ

શ્રવણ

કાન

શ્રેવા, સેવા,

ઇલાદત,

સીરવો

શ્રેષ્ઠ, ઉ

શ્રી, સીરી

નામની ર

સન્માનદ

૨

સઈઅ

બરોબર,

સક્રે

જમાનાનો

સંકટ

સખ્ત, મુ

સકલ, સકળ

સમસ્ત,

સખાયો

સખા, દી

વીકાતા	વેચાતા	be sold
વીકમ	વિકમ, બહાદુરી	chivalry
વીપ	ઝે	poison
વીપ વાસના	ઝેરીલી ભાવના	evil passion, poisonous desire.
વીપડી, વીપડો	નાજૂક, ભારી, કટોકટી	critical, hard, crisis
વીધ, વીધન	વિધન, મુશ્કેલી, અડચણ	trouble, hindrance
વીચ	વચ્ચે	middle
વિચાર	દેતુ, મર્મ, તત્ત્વજ્ઞાન, ઘાલ	motive, meaning, philosophy, care.
વીછણા	બિછાનું, પથારી	mattress, bed
વીજોગણ	વિયોગી, જુદાઈથી	one who suffers from separation.
વીત	વિતેલું, પૂર્વનું	past time
વીદારીયા	વિધ્ય, વિધી નાખ્યું	pierced
વીધીયા	વિધ્યા, ઈલ્ય	knowledge, learning
વીની	વીન્યી, જઈ	going
વીધાણી	વિતી ગઈ, પસાર થઈ	passed away
વીર	ભાઈ, મરદ	brother, man
વીરખ, વીરખા	ઝાડ	tree
વીરત	પ્રત, ટેક	solemn pledge
વીર	વીર મરદ, ભાઈ	courageous, man, brother
વીલાયત	સરપરસ્તી	mastership, guardianship
વીવા	શાદી	marriage
વીશેખો	વિશેખ ગણો	in additional
વિસરામ	વિશ્રામ, આરામ, વિસામો	rest, repose
વીસમું	વસમું, દૂઃખદાયક, કપડું	troublesome, tough
વીસારી	વિસરી, ભૂલી	forgotten
વૂઠા	વૂઠનું, અભક્યાં, વરસ્યાં	shinned, rained

વૃક્ષ	ઝાડ
વખે	વેપતું તે
વેગ	ઝડપ
વેગળો	વેગળું,
વેચના	ફેલાયેલું
વેચના	એક શહેર
વેઠો	બેઠો
વેજુ	વચનો,
વેતરણી	પૂલે સીરણી
વેદ	વિદ, શાન્દા
વેદના	પીડા
વેરા	વેળા, મ
વેરાણા	વીખરાણ
વેલ	પૂરવણી
વેલડી, વેલા	વહેલું
વેહ	વાંધ, કાંધ
વેળું	વેલું, રેત
વેધડા	પસાર થ
વેધી, વાધી	થાંશો
વેરાગ	પરહેલા
વોરત, વોરત	લગાવનો
વોરતિયા	પરીદકા
વોર લોરે	પરીદ ક
વોરા	વહોચા
વોહણા	વગર
વોહરી	લઈ, હાંદું
વોહોસે	થાંશો
વોળામણા	વળાવિય

વાયક	આટેશા, ફરમાન	advice, guidance
વાયેલા	સૂક્તા	dry
વાર, વારે	સહાય, મદદ	support, help
વારણા	વંચી લેવું, અટકાવવું	control, stop
વારા	વખત	time
વારાતી, વારાતે	વાળ જેવું, વખતના માલીકની	hair-like, of lord of the time.
વારી	બિછાવી	being spread
વારે કેરો પૂરખ જમાનાનો માલીક		lord of the time
વાલમ, વાલે, વહાલમ, ત્રિયતમ, મૌલા		beloved, Mowla
વાલો		
વાસ, વાસા	રહેઠાણ	residence, abode
વાસલ હક	વસ્તે હક, ખુદમાં એક થઈ જું	annihilation in God
વાસંગ	વાસૂડિ, નાગ	cobra
વાહદિયત	વાહદાનિયત અલ્લાહની એકતા	unity of God
વાહરે	વાહ વાહ	well-done, bravo
વાહા, વાહજ	વાયુ, હવા	air
વાહાના	સ્વર્ગિય, આકાશી	celestial
વાહાના	વહન શાસ-ઉશાસની ઢિયા	respiration
વાહીયા	વાહી	blown
વાંકુ	તેનેજ	to him
વાંકો	તેના જેવો	like that
વાંઝ	વાંઝણી સ્ત્રી	barren woman
વાંટા	વાટ, માર્ણ	path
વાંસ	વાંસડો	bamboo
વિકરમ	વકરવું, ખરાબ થવું	worsen
વિકારા	વિકાર, વિકૃતિ, નૈતિક ભગાડ	moral deterioration
વિછોડા	વિયોગ, જીદાઈ	separation
વિજાસ	વિનાશ	destruction

વિધિયા	વિન્યાસ, વિયાંડ
વિન્યાદ	વિનોદ
વિનોવે	વિન
વિમરસ	વિન
વિમરસ	વિન
વિમરસ	વિન
વિમાસી	વિન
વિરેહ	વિન
વિરેહવંતી	વિન
વિરોધીયા	વિન
વિલાસ	વિન
વિલોડી	વિન
વિશુદ્ધવારી	વિન
વિસ્તાર	વિન
વિધીઓ	વિન
વીઆ	વિન

જમીન		growing grass.
વરણ, વરન, વર વર્ણ, રંગ, જાત		kind, colour, class
વરણા વરણા	વિવિધ તબક્કાઓ	different stages
વરતીપા	વરતારું, જોશી	palmist
વરદાતા, વરચાળ, વરદાન આપનાર		boon-giver
વરસ્વામી		period between the
વરધ	લગ્ન મંડપની સ્થાપના અને લગ્નવિવિધ વચ્ચેનો ગાળો	Installation of marriage platform and marriage ceremony.
વરની	તપાસ	investigation
વરન	વર્ણવા લાયક	expressible
વરશણા	વરસવું તે	raining
વરસીઓ	વરસ્યો	rained
વરણી	ધૂપદ, કાવ્યની કરીએઓને પુનઃ જોડનારી કરી	refrain, return-tie in the stanzas
વરો, વારો	કુરબાન થાવ	be sacrificed
વલ	વેલ	creeper, tendril
વવર	વહુ	daughter-in-law
વશ	સપદાઈ જું	entrap
વશીયરલો	વશીયર, મોટો સાય	a big serpent
વસત	વસ્તુ	things
વસન, વાસત	વસે છે	living
વસન	વાસ, સુગંધ	smell
વસનવ	ખુદા	God
વસમી, વસમું,	કઠડા, ભારી	difficult, heavy
વસમો		
વસવા	વિશ્વ, દુનિયા	world
વસંતા	વસેલા, આબાદ થયેલા	prospered
વસ્તર	વસ્ત્ર, કપડાં	clothes
વસાણ	વસાણું, દેશી દવા	herbal drugs
વસીલો	જરીયો, સાધન	channel, approach
વસો, વસું	ગમ્યું	times, fold

વહીણા	
વહેદત	વ
વહરે	વ
વહેવાર	વં
વહેરત	વં
વહોરા	વં
વહોરો	વં
વળાં	વં
વંકાડ, વંકાડ	વં
વંજાઈ	વં
વંદ	વં
વાઝે, વાય,	વા
વાઝેજ, વાહો	વા
વાઝેક	વા
વાઝેજ	વા
વાકડા	વા
વાચા	વા
વાચે	વા
વાછ, વાછરું	વા
વાછી	વા
વાટ લુંટશો	વા
વાણોતર	વા
વાદ	વા
વાપરી	વા
વાપીના	વા
વામી	વા

લોડીયો	મેળવો	obtain
લોટકી, લોટી	ઝૂર્પ	idiot
લોઘણ, લોટી	કસોટી	trial
લોઘણ	લોઠ, ઉપાધિ	trouble
લોષી	શોધી	searching
લોષીએ, લોણે,	જીવન ગુજારે, કાપડી કરે	leads life, harvest
લોષીએ		
લોષો	ઈચા કરે	desire
લોભ	લાલસાં	allurement
લોબ	ગૂલતી વસ્તુ	pendulum
લોછ, લોહા	લોહે મહેકૂજ	guarded tablet
લોહન	પામશે, મેળવશે	will obtain
લોહા	કાગળ	paper
લોળીયો	ગેલાવવું, ઉછારવું	wave, toss

૪

વઈફંથ, વૈંકંથ	જન્માત	paradise
વઈને	ઉપાડીને	having taken
વઅે, વહે, વય	એજ, તેજ	that
વઅેસી, વઅેસે,	ચાલશે, લઈને જઈશ	will come, will take away
વધ્યસી		
વકરો	વેચાડા	sale
વખર	સામાન વસ્તુ	goods, items
વખર, વખરડી	નાની દુકાન	small shop
વખાર	ગોદામ	warehouse
વગુતા, વીગુતા	વિઘૂંદ, જુદુ પેલું, ભટકેલું	separated, misguided
વગોણા	ફજેતી	disgrace
વગોયા	વાગોવાયા, હલકા થયાં	defamed, insulted
વધૂટે, વિધૂટાં	અલગ	separate
વજ, વેજો	લોઢા જેવો પ્રહાર	ironic stroke

વજર, વજ	વજ	વજ,
વજર		વજ,
વજાઈ		મારે
વટ		બીજ
વટાણુ		વટેમા
વઢવેદ		વઢવા
વજ		મોસમ
વજા વજા		વિન્ય
વજાજ		વાણિ
વજાજાણ		વેપાર
વજાજાર, વજાજાર		વેપાર્ટ
વજા થંબુ		થાંભવ
વજા ટેલા પુરુષ અંગો		
વજાંબું		દાખલ
વજાવે		વળ દે
વજો		પસંદ
વત		પાણું,
વતધે		વરતી
વદા		વડા
વદીયા		નોલ્ય
વદીયા		વદીય
વદીયે		છવાઈ
વધાઈ		આનંદ
વધાઈ, વધાયું		લાવન
વધામણા,		
વધાવો		આવક
વન		ઝંગલ
વર		વરદાન
વરજ		પરમી
વરડી		લાટી,

લપટાંડા	નાશ થયાં	
લબે	શોધી શકાય	rolled up, perished traceable
લય	ધૂન	infatuation, whim
લરજ	ડરી, ધૂજ	fearing
લક્ષ	લક્ષણ, ગુણ	quality
લક્ષી, લક્ષીમી,	દૌલત	wealth
લસ	લપસનારી	slippery
લહરે	ધૂન, વાપકતા, લહેરેલું	whim, omnipres- ence, waved will get
લહંદા, લોહંદા	પામરો	with humility
લળી લળી	નમી નમીને	cross
લંગવું	પસાર થવું	will cross
લગીધા	પસાર થાશો	nothingness
લા	નાઈ જ નહિ, અનસિતત્વ	fire
લાઈ	અસૈન	quickly burning
લાપ	જાકી બળે એવો ગુંદર જેવો	matter
લાખેલો	લાખો	millions
લાગ	ભાગ, હક, કર	share, right, tax
લાઘણું	વિદાય થવું, ચાલ્યા જવું	depart
લાધા, લાધી,	હાંસલ કર્યું	achieved
લાધો		
લાય	મારે, માટે, લગામ	beat, for, rein
લાયો, લાઓ	ઉતારી નાંખો, કાઢી નાંખો	take off, drain off
લાર	ઈશ્ક	love
લાર	લાળ, મોઢાનું ચીકણું	saliva
	પ્રવાહી	
લાલ	એક કિમતી પથ્યર	ruby
લાલ	જાલા, ખારા	beloved
લાલન	મહેબૂબ, વહાલમ	beloved
લાલા	ચોકીદાર	watchman
લાહો	લાલ	red

લાંચ	રૂશ્વત
લીઅડા	બ્રહ્મણ
લીડ, લીદ	લાદ
લીઙા	આનંદ
લીઙાં લાડ	અનાદ
લીધો	લીધું, ર
લીલા	ખૂબી,
લીલાટ	કૃપાળ
લીપળા	છાણાર્થ
લુંધા	ગૂલશે
લુણ	નમક
લુણીધા	પામરો
લુણીયા	લાણ્યા
લુતરાઈ	લુચ્યાદ
લુપીયા	લુત થ
લુણ	છાર્યા,
લેખા	તલવાન
લુંઠ	લુંડ, ચે
લેપા	ક્રમાઈ,
લેપો	ગણો
લેટિયા	લેટીને,
લેણા	લેણું, ર
લેહ	લગની
લેલ	રાત
લેલો નહાર	રાત-ટિ
લોઈ	અંગત
લોકડીયા	લોકો
લોચન	આંખ
લોડીઅન્ન	ત્યાગ

રાહુ	એક ગ્રહ	a planet
રાંક	ગરીબ	poor
રિખામત	રાહત	concession
રિધ સિધ	રિદ્ધિ સિદ્ધિ, સમૃદ્ધિ અને	prosperity and achievement
રીજે, રીઝન	સફળતા	
રીડીભિડી	રીજવંસ, મનાવંસ	
	એકરસ થંસ, રગડોળ	persuade completely mix-up, rolling into the dust.
રીસ	રિસામણું, નારાજ	displeasure
રૂપાં, રૂપડાં	ઝાડ	tree
રૂડાઈ	સારું, ઈંગ્ઝાત	nice, respect
રૂડો	સારું, સુંદર, નેક	nice, fair, vice
રૂઠા, રૂઠો	રીસાયેલાં	displeased
રૂપલ	રૂપું, ચાંદી	silver
રૂલેસી	રૂપડી પડશો, ભર્મણ થઈ જશે	will ruin, consume to ashes
રૂવે	રૂ	weeping
રૂહીયા	રૂ, કપાસ	cotton
રૂહુલ કુદુસ	પવિત્ર રૂહ	Holy Spirit
રૂંઠ	માનવ ખોપરી	skull
રૂંઠ	રૌદ્ર, ભયંકર	horrible
રૂંધીયા	રોકી લીધા, અટકાયા	stopped, obstructed
રેણા, રહેણા,	ધાતુને સાંધવા વપરતું	solder
રઘેન	રસાયણ, ટાંકો	
રેલ	રેલછેલ, વિપુલતા, કમાલ, ખૂબી	exuberance, abundance, quality
રેલજો	માણો	enjoy
રેવત	રેવંત, ધોડો	horse
રેટમાળ	કુવામાંથી પાણી ખેચવા માટે	a rope used for drawing water from a well.
	વપરાતી રસી	disease
રોગ	બીમારી	

રોજન દ
રોમ, રોમરાય રૂ
રોલા વૈ
રોલીયા ન
રોલે દ
રોલો ક
રોછા વ
રોહોશ રે

લખપતિ લ
લખાયા નુ
લખે વ
લગણ લ
લગડી થ
લગન લખાવો લ
લગની લ
લગાએશી લ
લજ સ
લજ, લાજ, લંજ જ
લતીયા ક
લતુ ર
લતુની, લતીયા ક
લાપે ન
લાપડે હ
લાધકો ન
લધવીત ર

રતા	લાલ, મોહક	jewels red, charming
રતી	જરાક	little bit
રદીયાત	હદ્ય, હિલ	heart
રબાબ	એક જાતનું તંતુવાદ્ય	a kind of stringed musical instrument
રખુણ	ભેદ	secrecy
રમે, રમત	ખેલ કરવું, દુન્યવી છંદગી	play, worldly life
રયણા, રયણી, રાત		night
રયણી, રહેન,		
રયણા, રેણા, રામેન		
રલ	મળીને, સાચે	together
રલીયા	રળિયા, આનંદમય, કમાઈ	gay, earning
રવ	રવિ, સૂરજ	sun
રવ છાયા	ધૂળના વાદળા	smoky clouds
રવાઈ	રવાઈ, વલોણાનો વાસ	churning stick
રવીરસ	સૂર્યનાં અંશથી બનેલા, સૂર્યમંડળ	originated from the sun, orb of the sun, the solar system
રસ	સત્ત્વ	essence, extract
રસકસ	મોહ, માયા	attraction, illusive force
રસના	જલ્ભ	tongue
રસાયણ	જલદ દવા, કીમિયાળીરી	intensive drug, alchemy
રસીયા	રચ્યા પચ્યા, મસ્ત	overwhelmed
રસોઈ	ભોજન	cooked food
રહીયા	રસ્તે ચાલનાર, રાહી	treader
રહેણી	પાલન, રાત	breeding, night
રહેને બહાવે	રાત વીને	the night passes
રહેમ	દ્યા, દ્યાણુ	mercy, merciful
રળિયા, રલીયા આનંદમય		gay
રળિયાત	પુશ	delighted

મતા	નહિ, ર
મત્સર, મત્સર-અટેન	
મથમથો	છલોછાણ
મથા	ઉપર
મદ	નશો, ર
મદમાતી	મધમાર
મદે, મેદે, મેડે-મારા	
મધ	શરાબ
મધમ	અધમ,
મધૂસુદન	મધૂસુદ
મધૂકર	મધુકરી
મનએ	મનાઈ
મનચા	મનીખા
બુદ્ધિ	
મન ચિત્ત	મન અ
મન મૃદુ	મન મૃદુ
મન મૃદુ	હેતુસર
મન	મનને:
સમજામડી	
મનશુદ્ધ	શુદ્ધ થ
મનહઠી	મનનાં
મનીઓ	રાજ્યો
મનોર	મનોવિ
મનોરથ	ઉમંગ,
મયરલો	મેહલો
મયા	મહેરબ
મરકબ	ધોડા ર
મરકયાઈ	પુશ થ

મોકણા,	મોકણું, મુલ્યું, મુક્ત	spacious, open,
મોકલાય		free
મોકાસર	વખત પર	timely
મોખ	મોકા, મુક્તિ	salvation, liberation
મોખ	ઉમંગ, હોશ	Ethasiasm
મોખા	બીજી તરફ મોહું રાખીને	by turning the face on other side
મોટ	મોટાઈ	greatness
મોટ	ગાંસરી, પોટલું	bundle, package
મોટીઆ,	પાછા ફર્પાં	returned
મોટી ગયા		
મોડ	વળાંક દેવું, ફેરવવું, પૂણો	twist, turn, corner
મોડા મૂડ	ઉત્તાવળ	haste
મોડે	મરકશે	will twist, coil
મોમન	મોમીન માટેની સૂચનાઓ	instructions for
ચીતવરણી		believer
મોમન	મોમીનનાં મનને ગુંથનારી	knitting up of
ચીતવેણી	વાણી	believer's mind
(મોમન મોમીન માટેની સાવચેતીઓ)		cautions for the
ચેતામણી		believer
મોમન રહયા	મોમીન થઈને, રાહ પર	being a believer,
	ચાલનાર મોમીન	the believer who treads.
મોરિયું	ખીલી ઉઠી	blossomed
મોરી	મારી	my, mine
મોરું	ફીકું	saltless
મોરે	આગળી, હરો ફરો	foremost, loitering
મોલ, મોલજ	ઘેતરનો ઉભો પાક	standing crops
મોલ અવાસ	મહોલ આવાસ, રહેવાનો	palace for dwelling
	મહેલ	
મોલેધા	મૌલાનાં	Mowlia's, lord's
મોસાર	મોસાળ, માતાજું પિયર	house of mother's

મોહ	મમતા, ક
મોહે	મને

યામ	યામિની,
યામે	અંદર
યાર	દોસ્ત
યોગ, જોગ	મિલન, વ
	અને પરા
	શીતી
યોગી, જોગી	તપ્યાંદી

રખીયા, રીખી,	રખી, રીખીસર,	તલબગા
રીખીસર, રીખીસર		
રખે	કયાંક	
રગત	પીપ	
રગત	રક્ત લો	
રગતા	રક્તા, એ	
રજ	અણું, મ	
રક્ગાડ	ફેફા અને	
રણ	રેતાળ પ્ર	
રણકો	અવાજ	
રણોરણ	એક રણ	
રતનાગર	રતાકર	

મુનેરી	મુનાટી, આજા, ઢંઢેરો, રાજ્યના નગારા	proclamation, drumming of the state
મુશ્કી	ફતવો આપનાર	one who gives legal opinion
મુરગ, મિરગ	મૃગ, હરણ	deer
મુરત	ચહેરો, ધ્યાન, હક્કિત	face, attention, fact
મૂરદાર	મુડદાલ, જુસ્સારાહિત	lifeless, spiritless
મુરારી	મૂરારિ, બક્ષણહાર	pardoner
મુલ	મૂળ આરંભ	origin, inception
મૂલ	મૂલ્ય, કિમત	price, value
મુલયોક	બેસવાનું યોગ્ય સ્થળ	proper space for sitting
મુલહીદ	પાપંડી	heretic
મુશર્ક	ખુદાની જતમાં કોઈને શામીલ કરનાર	Polytheist
મુશાયદો	શાન ચર્ચા	knowledgeable discussion, observation.
મુસલ	મૂશળ	torrential
મુસલ્યે	ગાઢી પર	on official post
મુસલો, મુસલોનમાજ	પડવા માટેની ચટાઈ	prayer-mat
મુસાફર	પીર શાસ્નાં સમયમાં દસોંદ એકઠી કરનાર	tithe-collector in the time of Pir Shams.
મુસ્તક, મસ્તક	માયું	head
મૂળગા	મૂળ મૂડી, અસલ મૂડી	principal amount, capital
મૂળબંધનો	ઉત્પત્તિ વિષેની એક સાંકળ	a chain dealing the cosmology
અછોડો	હું	I, me.
મુંજા	મારા	mine

મુડ	માયું
મુડાવે	બોડાવે
મુંઠ	મૂર્ખ
મૂઠમતી	મંદમતી
	મુજબ
મુંઢો	બોડયો
મૂંદા	કાનની
મુંતા	હું તો
મુંદ	મંદ
મુંઘડી	મારો ધ
મુંભી	હું પણ
મુંસે	મારા પ
મેધ	વરસાદ
મેઘાઉમર	મેઘાઉમર
	ગર્જના,
મેજલ	મંગીલ,
મેડીએ	મીલાવ
મેડે, મેટ	મારા
મેડો, મેડામેડ	મેદની,
મેતા	હિસાબ
મેદની, મધની	હુનિયા,
મેર	મેરુ પવ
મેરામજ	સમુદ્ર
મેરી મેરી	મારું મા
મેરુ,	મેરુ પવ
મેરુ પરખત	કાલ્પનિ
મેલા	મીલાપ
મેલાજ	ઇલેજ
મોક	મોકા પ

મંદીર	ધર, બ્રહ્માસ	house, universe
માક	ગોળ, દેખાવ, જાકળ	pretence, dew
માચે	સંપૂર્ણ સ્વાદ સાથે	with entire taste
માછી	માચીમાર	fisherman
માત	મસ્તી, ધૂન, માતા	infatuation, mother
માતભી	ઉંશ્ટી	boat
માત્રા	મનખા, માનવ શરીર	human body
માતક, માણેક	એક કિમતી પથ્યર	ruby
માનસ	માનવીની અસલીયત, મનને લગતું	origin of man, mental
માના	માનપૂર્વક, ઈજાગતથી	with respect
માનેરી	મારા દોસ્ત	my friends
મામે	મારામાં	in me
માય	સમાય	contains
માયા	અસત્યને સત્ય તરીકે બતાવનારી શક્તિ	a force showing the real as unreal.
માયા	ભામક શક્તિ, ભૌતિક આકર્ષણ, અવિદ્યા	illusory force, ma- terial attraction, ignorance
માર	અયોગ્ય શબ્દો, ગાળ, મારવું તે	unworthy words, abuse, beating.
મારફત	ઓળખ, ઓળખાળ	gnosis
માલણ	માળણ, ફૂલોનો વ્યવસાય કરતી સ્ત્રી	female gardener
માલમ	વહાડાનો સુકાની	helmsman of a ship
માલા	માળા, તસબી	rosary
માલી, માળી	બળીયાની દેખરેખ કરનાર	gardener
માલો	માણો	enjoy
માવણા	સમાવી દેવું, સમાવવું	consist
માસ	માંસ	meat
માંખીએ	મધ	honey
માંજે	સાંક કરે, ધોએ	cleanses, washes

માંડવ, માંડવો મંડપ,	માથ
માંડિઓ	મેરીઓ
માંઢલ, માંડલા, ઢોલ	
માંધલા	
માંધ, માંધા	આગળ, જ
મિજાન	તરાજુ
મીટ	સ્થિર દ્રષ્ટિ
મીઠીયા	મટી જનાર
મીત, મીત,	દોસ્ત, ખુદ
મીતુ	
મીઠીયા, મીથા-પોટાં, ફો	
મીન	માછલી
મીર	વડો, રાજી
મીલછ	મલેઝુ, બ
મેલા	
મીસ	મેસ, મેશ
મીસે	મીશાલે, ચ
મીસક	મષ્ટક
મીજાર	અંદર
મીદર	અંદર, ઘર
મુકર, મુનકર	નાસ્તિક
મુંદુ	મુંદુ, મા
મુગત	મુક્તિ, ન
મુજ	પોતાનું,
મુડ	મૂળ, મક
મુદામ	મુખ્યત્વે,
મુનાવર	મુનાવર,
મુનાસક	બેઈમાન
મુનિવર	મહાનત

મરગ	મૃગ, હરણ	deer
મરજવા	મરજવ્યા, મરીને જવતા	animation after
	થવું તે	dying
મરજવા	મરજવો, સમુદ્રમાં રૂબડો	one who dives into
	મારીને મોતી કાઢનાર	the sea to bring out the pearls.
મરત	મૃત્ય	death
મરદગ	મૃદંગ, બંને બાજુ વગાડી	a kind of two-sided
	શકાય એવું તબલું	drum.
મરમ	મર્મ, લેંદ	meaning, secrecy
મરવો, મરુઆ	એક સુગંધી વનસ્પતિ	a kind of fragrant vegetation.
મરુઆ	મરવાને લાયક	deserving to death
મલ મલ	ઘસીને, મસળીને	smearingly
મલામત	પોતાની જાતને ઠપકો	self-reproach
	આપવું તે	
મલુલ	નાપુશ	displeased
મલકે	બાદશાહ	emperor
મસકા	માખણ	butter
મસાકત	રમતો	plays, games
મસાજા	કબ્રસ્તાન	cemetery
મસાલ	મશાલ, દીવો	torch
મશીત, મશીતા, મસજદ		mosque
મેત, મેન		
મસ્તક	માથું	head
મહાજન	ભવ્ય, શાનદાર	grand, splendid
મહાજમ	ભવ્ય મોત, કયામત	great death, dooms- day
મહાદન	કયામત	judgement day
મહાપેરી	મહાપેદળી, મોટો પ્રવાસી	great traveller
મહારાજ	સામ્રાટ, બાદશાહ	sovereign
મહારસ	મહારસપ્રદ, મહારહસ્ય	full of cream, mystery

મહાવ	મહાન
મહિમા	પ્રતાપ, જ
મહીપારી	ગોવાલણ,
મહેડા	મેળા, મીઠા
મહેર, મહેરું	કૃપા
મહેરી, મેરી	મહોરદાર
મહેર	છાપ, શીલ
મહોલ, મોલ	મહોલ, શાલ
મહેશરી	માનવી
મહાપદ	મોટી પદ્ધતિ
મંગ	મંગારો, મંગા
મંગલ, મંગળ	શૂલ ગીત
મંગશી	માંગશો, માંગશી
મંથા	માછલી, દીક્ષા
મંજલી	ખાટલું, હાટલું
મંજુઅને	માનીઅને
મંજુયો	માન્યું
મંત્રાહાર	ઘાટ ઘડન
મંત્ર	શાળગારેલ
મંડાણ	ઉત્પત્તિ
મંફા, મંદલ	સજાવટ,
મંઢી	ફાયદો મેલું
મંત્રબાજી	જંતર મંત્ર
મંથન કરું	મંથન કરું
વલોવવા	વલોવવા
મંત્ર	ગૂઢ શબ્દ

ં

મ	નહિ	do not
મહીધકા	માપ કરનાર, તોળનાર	measurer, weigher
મહીયરલો	કાસેનાત, આકાશ	universe, firmament
મઉમ	મીણ	wax
મઅરોજ	ઉર્દુ, ઉપર જવું તે	ascension, exaltation
મઅલા	મેલાં, મલીન	dirty
મઅસર	હશરનો દિવસ, કાયમત	dooms-day,
મકરાજ	ઢોગ	judgement day hypocrisy
મકબુલ	કબૂલ, પ્રભ્યાત	accepted, familiar
મકર, મુકર,	ભટકી ગયેલાં, કપટી	misguided,
મુકીરા		fraudulent
મકરું	ખાવા માટે અયોગ્ય	not suitable for eating
મગજ	સાર તત્વ	essence, gist
મગતી	માંખી	fly
મગરબ	પશ્ચિમ	west
મછ	માછલી	fish
મગહર	કુદરતનું પ્રતીકરૂપ	divine apiphany
મટડો	થાશો નહિ	do not become
મડી	મળીને	unitedly
મડો, મડોર	મહું, મડું	corpse
મઢી	સુંદર ઝૂંપું	fine cottage
મત	નહિ	do not
મત	મતિ, બુદ્ધિ, શિખામણ	Idea, intellect, advice
મતરી	મંતરી, મંત્ર, ભણીને	enchanting
મતવાલા	મસ્ત	carefree, charming

રંકાર	રંગરાતી	રંગાંતી	રંગાંતી
રંગત	રંગદે	રંગદે	રંગદે
રંગદે	રંગાઈ	રંગાઈ	રંગાઈ
રંગાઈ	રંધ	રંધ	રંધ
રંધ	રંમ જમ	રંમ જમ	રંમ જમ
રંમ જમ	રાઈ લે	રાઈ લે	રાઈ લે
રાઈ લે	રાંયો	રાંયો	રાંયો
રાંયો	રાજસ, રાજરી,	રાજસ, રાજરી,	રાજસ, રાજરી,
રાજસ	રાજસ	રાજસ	રાજસ
રાજસ	રાંકાક	રાંકાક	રાંકાક
રાંકાક	રાડો	રાડો	રાડો
રાડો	રાતા	રાતા	રાતા
રાતા	રાતા, રાતી	રાતા, રાતી	રાતા, રાતી
રાતા, રાતી	રાતિયા	રાતિયા	રાતિયા
રાતિયા	રાધન	રાધન	રાધન
રાધન	રાધેદા	રાધેદા	રાધેદા
રાધેદા	રાનીયા	રાનીયા	રાનીયા
રાનીયા	રાય, રાઈ	રાય, રાઈ	રાય, રાઈ
રાય, રાઈ	રાયોજન	રાયોજન	રાયોજન
રાયોજન	રાવત	રાવત	રાવત
રાવત	રાવન	રાવન	રાવન
રાવન	રાવલ	રાવલ	રાવલ
રાવલ	રાવળ	રાવળ	રાવળ
રાવળ	રાસ	રાસ	રાસ
રાસ	રાહાલે	રાહાલે	રાહાલે

ભાડાં	બહાનું	sister's son
ભાડોજડા	ભાડોજ	type, embroidered
ભાત	પ્રકાર, ભરત ગુંથણાની	design, cooked rice.
	નકસી, રંધેલા ચોખા	weight, quantity of
ભાર	૧૪૮, ૨૦૨૧૭૪૦૦૦ ની	202174000
	સંખ્યા	bundle of grass or flower
ભારો	ઘાસ કે ફૂલનો ગૂડો	whereabouts
ભાલ	ભાળ, ખબર	spear
ભાલ	ભાલું	illusion, wrong notion
ભાવ	ભમ, ખોટા ખ્યાલ	disposition, love,
ભાવ	સ્વભાવ, મીત, લાગણી	feeling be liked
ભાવન	ભાવે, ગમે	regard, love
ભાવા	ચાહના, પ્રેમ	desire
ભાવહી	ઈંચા કરે	ruining
ભાંગડે	બેહાલ કરે	breakage into pieces
ભાંગા	ટુકડે ટુકડા	vessel
ભાંડ	વાસણ	stomach, broad-mouthed pot.
ભાંડા	પેટ, પહોળા મોઢાનું ઘડા જેવું પાત્ર	brother or sister
ભાંડૂ	ભાંડૂ, ભાઈ કે બહેન	entrap into wrong conceptions or hopes.
ભાંત, ભીરાત, ખોટા ખ્યાલો કે ઉમ્મીદોથી		brothers
ભાંતિ, ભમણા -છેતરાવું		internal, batin
ભિરાને, ભીરાંવા ભાઈઓ, ભીરાદરો		inner secrecy
ભીતર	અંતરિક, બાતીન	various, analysis
ભીતર ભેદ	બાતીની રહસ્ય	being wet, convinced
ભીન ભીન	અલગ અલગ, પૃથ્યકરણ	eat, food
ભીના	ભીજેલા, ખાતરી થઈ	earth
ભીરખ	ભરખવું, પાવું, ખોરાક	
ભૂ	જમીન	

ભૂજા	ભૂજ
ભૂપત, ભૂપાલ-ભૂપ	
ભૂરકી	વશી
ભૂલો	ભટ
ભૂંગળા	ભૂંગ
ભૂંઢકા	ભૂંડુ
ભેઅંગ	અંગ
ભષે	વેશ
ભેણા	બહે
ભેદાંગી	ભેદ
ભરે, બેર	ભેગ
ભેરીઓ	ભેરિ
ભેલાણા	મજૂ
ભેલીપાં	મલ
ભેલે	ભેળ
ભેલે	વેલ
ભવો	ભેદ
ભો	પોદ
ભોખાર	ભા
ભોગ	કુરબ
ભોગા	આ
ભોગી ધાવે	ભો
ભોગીયા	ભો
ભોજ	ભૂગ
ભોજાઈ	ભાવ
ભોમ	ભૌ
ભોર	પરો
ભોરીઆ	સંપુ
ભોરીગ	ભો
ભોળા, ભોળે-	નિષ

ન

ભગત	ભક્ત	devout
ભગવત	કુરતનાં ગુણ	divine attribute
ભગસી	ભાંગી જશે	will be broken
ભગવા	લાલ ભૂમરા રંગના વસ્ત્રો	reddish gray clothes
ભગાડ	વાધ	tiger
ભછમ	બિછાંસું	mattress
ભછુંમ	વચન	promise
ભજ	ભજવું, ભાગીજા	adore, run away'
ભજનહાર	મટાડનાર	reliever, curer
ભઠ	દેષ	fie
ભંગ	કીડા	insects
ભષે	વર્ણન કરે, ગાવે	relates, recites
ભભૂત	રાખ, માટી	clay, ash
ભભો	ભભક, ચળકાટ, સુંદર	brilliance, splendour
ભમર	આત્મા, ભમરી	soul, wasp
ભમર ગૂફા	ભમર ગૂફા, નાકનાં મૂળ પર આંખના ભવા વચ્ચેની જગ્યા	a den at the root of nose betwixt the two eyebrows or cerebrum.
ભમરો, ભમરડો	મોટી ભમરી	bumblebee
ભયેનંદ	આનંદ આપે, આનંદ હોવું	giving bliss, having bliss
ભયો, ભયાં	થયા	became
ભરણ	તાજ	crown
ભરટ	ભોગવીશ, પામીશ	'will suffer, avail
ભરથાર	પતિ, ધર્ષી	husband, lord
ભરમ	ભાંતિ, ખોટા ઘાલો કે ઉમ્મિદોથી છેતરાવું	illusion, to be trapped into false conceptions and hopes..

ભરમંડ,	ગ્રહાંડ,
ભીરમંડ,	ભાગ
ભીરમંડલ	
ભરેસપતવાર	ગુરુવાર
ભલ	ભૌમ, ર
ભલકા	ભાલોદુ,
	પ્રથાર
ભલે	સાંદ્ર, ઠી
ભલેરે	ભલાં, ર
ભવ	જન્મ, ર
ભવનીસ	ભવનિશ
	મોમીન
ભવસાગાર	જન્મોજ
ભવાઈ	દોસ્ત
ભસ્મ	રાખ, દ
ભંગ	અડચાણ
ભંજ, ભંગ	ભાંગી
ભાઈ, ભાધી	ગમી
ભાઈબર	ભાઈઓ
ભાઈઅમજી	અમારા
ભાઈડા, ભાયડા	ભાઈઓ
ભાખવું	કહેવું
ભાખિયા,	વાણી,
ભાંખીયા	
ભાખી	કહી
ભાગ	ભાગ્ય,
ભાગ ઉકાં	બદનસ્ત
ભાજ	ભાંગવું
ભાજા, ભાજા	સૂરજ
ભાજા	કામે લ
ભાજા	ભાના,

બીના, બીતા	વિતી	passed away
બીર	બિરંજ, ભાતની મીઠી વાનગી, ખોરાક	sweet dish of rice, food.
બીર	નિયતમાં નક્કી થયેલું	fixed in intention
બીરખ	વીરખ, ઝાડ	tree
બીરદ	ટેક, નિયત, ધેય	solemn pledge, intention, objective.
બીરાના,	વેરાન, બરબાદ, પારકુ	barren, spoiled,
બીરાની		others
બીસરત	ભૂલાય	forgetting
બીનારેં વન	બિન્ડ્રાવન નામનું જંગલ	Bindravana, a name of forest
બુજ	જાણકારી, જાણતું	acquaintance, acquaint
બુજનીરંજન	અલ્લાહની ઓળાય	cognition of God
બુજત	બુજનાર, જાણનાર	one who acquaints
બુજયા,	જાણયા	knew
બુજયા		
બૂટિયાં	બૂટી, જડીબૂટી, હડીકી સમજ	herb, understanding of the reality
બૂઝે	ઝૂબે	be sunk
બૂઢી	ઝૂબતી	sinking
બુધ	બુદ્ધિ, શિખામણ	reason, advice
બુધઉપાની	બુદ્ધિવંત	intelligent, wit
બુરંધા	ઉભા હશે, હાજર હશે	will stand or present to attend.
બુધારે	કચરો સાફ કરે	sweeping
બુંદ	ટીપુ	drop
બુંબ	બુંદ, ટીપુ, વિર્ય	drop, semen
બેકોલી	બેઝબાન, વચનનાં ખોટાં	violator of words
બેડલા, બેડીયા	બેડલી, હોડી	boat, boats
બેડા, બેડી,	વહાણ	ship

બેડો	
બેડી, બરલા	સાં
બેડીઆ	પો
બેદના	વેદ
બેના	વેકુ
બેરિયા, બેરડા	બદે
બેરી	વેર
બેલ	બદ
બેલી	મદ
બેસ	માદ
બેસ	વેશ
બો	ભા
બોટયું	બો
બોડ	કરે
બોડા	ફર
બોડે	મૂં
બોડી	મું
બોહોતશ	પા
બ્રહ્મ	મૃ
બ્રહ્મ ગાયત્રી	હા
બ્રહ્મ ગીનાન	ઈ
બ્રહ્મ પ્રકાશ	આ
બ્રહ્મ સુખ	પ
બ્રહ્મ	મ્બ
બ્રહ્માંડ	ક

બશારત	પ્રેરકા	inspiration
બસંત	વસે છે	dwelling
બહાડે	બીજે દહાડે	next day
બહાય	લગાડવું	touch
બહાવરા	દીવાનો	lunatic
બહાવે	વીતી જાય	passing away
બહોળા	વિશાળ	wide
બહોશ, બોહોશ	ફરીથી, વધારાનું	again, excessively
બહોતશ	વિશાળ, સફર કરીને	extensive, having travelled
બહોતેરા	બહુજ, ધારું	too much
બંકા	લંકા	Srilanka
બંધ	કેદખાનું, બંધન	prison, bondage
બંધવા	બંધવ, ભાઈઓ, ભીરાદર	brothers, relative
બંધીપા	બંધીવાન	captived
બંબ	બિબ	reflection
બાઈ	પ્રગટી	sighting
બાઈએ	વાવીએ	sow
બાજ	સિવાય, વગર	except, without
બાજ, બાજલાં	પાંડડાની બનેલી થાળી,	plate made of
	પડીયા	leaves, lain
બાજત	બ્રહ્મચારી	celibate
બાજુકાર	કપટી	deceitful
બાજેટ, બાજેઠ	બાજઠ, પાટલું	foot-stool
બાટ,	વાટ, માર્ગ	path
બાટ પાડ	ધારપાડું	robber
બાજુ	તીર	arrow
બાતાં	વિટબણા, ઉપાયિ	trouble
બાતી	ભાતી, પ્રકાર	type
બાતી	દીવાની વાટ	wick
બાના	કારણ, દેતુ	cause, motive
બાના	બંધા, ભાઈ	slave, brother

બાના	વહેમ,
બાની	વાણી,
બાપ્તે	બિચાર
બાબુ	શેઠ, ર
બારે	બાર વ
બાલ	બાજ
બાલા	પૂંબડા
બાલમ	માસુમ
બાલી	વહાલ
બાલુ બાલા	વાળ,
બાવડા	નાંખવ
બાવન બોધ	બાવન
બાવરી, બાવરે	દીવાન
બાવા	ભાઈર
બાવે, બાપ	નાંખડુ
બાસ	વાસ
બાઢા,	બાથ,
બાંય, બાંહ	બાંધ
બીલલસ	બીલલા
બાહે	ટાળીન
બાહુ	બાવતુ
બાહોબધ	બાંધેલ
બાંધો	બંધાઈ
બાંબી	નોળી
બિધ	વડે, ર
બીજુડા	જુદા
બી છોડા	જુદાદ
બીડાને	જોરીન
બીદાપત	પાપ,
બીદીતી	જાણી
બીનમ	ઓળ

પ્રાજી	પ્રાજી ધરાવનાર જીવ	an animate being
પ્રીત, પ્રીતિ	ઈશ્ક	love
પ્રેમ અખર	પવિત્ર શબ્દ	solemn word
પ્રેમ જાલ	વિરેહ	separation
પ્રેમ પિયા	વહાલમ પ્રભુ	Beloved God
પ્રેમ ખાલા	ઈશ્કનો જામ	a cup of love
પ્રેમ હંસા	ઈશ્કમાં દૂલેલા આત્મા	the soul sunk in love

રૂ

ફાઝેજ	લાભ	benefit
ફજલ	ફજલ, દયા	mercy
ફારીષત	ફજેતી, નામોશી	disgrace,defamation
ફતવો	કાયદા પર આધારિત અભિપ્રાય	legal opinion
ફતશી	વખાજ	praises
ફળ	કળા, ખુલ્લી	art, skill
ફના	ફનાહ, નાશ, વસ્તે હક	ending, annihilation
ફયાજ	લાભ આપનાર	benefactor
ફરતાળ વેળા	ફળાઉવેળા, ફળ આપનાર જમાનો	age of recompense
ફરદ	ફરાઝેજ, ફરજિયાત બાબતો	obligatory duties
ફલક	આસમાન	sky
ફંડ	ફંદો, ફરેબ, કાવતરું, ચાલ	trap, deceit, plot, trick
ફાલ	શૂભવાણી, ઉચ્ચારણ	good tidings, utterance
ફાસ	ફાશ, ઉઘાડું પાડવું	disclose
ફાંડા	ફસાણા	entrapped
ફિટફાટ	ફૂટેલી, ખરાબ થયેલી	torn, polluted
ફિઠ	ફીટકાર	hatred
ફિરનતી	ફરતો રહે, બદલાતું રહે	spinning, changing

ફિરી ફિરી	ફરી
ફિરોઈયું	મોતિ
ફેઝ	ફૂપા
ફેર	ફેરવ
ફોક	VOWDAY ફોગ
ફોમ	ફામ
ફૂલ્યા	ફૂલેદુ

બાઈત	ઘર
બાડ્યા	બાક
બખાની	વખા
બગ	બગત
બટાઉ	વટેર્સ
બથ	બાથ
બદગોઈ	નિદ
બદલડાઈ	મોટા
બધો	બાંધુ
બન	વન,
બયાન	બયા
બરક	બર્ક,
બલ, બલદારી, કુરબાલ	
બલિદારી	
બલ	નજર
બલદીઆ	બળજ
બલાપ	બલા

પુજોની પાય	પગો લાગી સેવા કરવું	to serve by bowing down at feet.	પરે
પુઠી અડે	પીઠ પાઇળ	pursuing	પરે
પુરી	પરીકું	parcel	પેસટું
પુતળા, પુતલા -	મુર્તિ	idol, image	પોણી
પુતલી	આંખની કીકી	eye's pupil	પોણી
પુતા	પુત, પુત્ર	son	પોટ
પુન, પુનડા	પુન્ય, બદલો, કમાઈ	reward, earning	પોટડી,
પુન પુની	ફરીથી	once again	પોટડીયું
પૂની	પૂરી થઈ	accomplished	પોઢણા
પુની સકલ	પૂન શકલ આપવું, ફરીથી રૂપાંતર કરવું	transform once again	
પરખ, પૂરખાં	પુરખ, મર્દ, ધડી, મૌલા	man, brave, lord, Mowla	પોતી
પૂરષ	પૂર્ણ, સંપૂર્ણ,	perfect	પોથી
પૂર્વ,	અગાઉ, પૂર્વી	before, ago	પોપ
પૂરષ	ખાવાના પૂળા	a kind of sweet bread	પોપ, પહોંચ
પૂરષભ્રગ	પરિભ્રગ, સર્વવ્યાપક ખુદા	Omnipresent God	પોપ વેળા
પૂરવ	પૂર્વ, આગામનાં	former, preceding	
પુરાણા	પુરાણું, પ્રાચીન, જીનું	ancient, old	પોરા
પૂરિ, પૂરિયા	પેઢી	generation	પોહો
પૂરીયું	પૂર્વની (કમાઈ)	(deeds) of the past	પ્રજાલી
પૂશ્ત, પોશ	ચામડી	skin	પ્રેતિત
પુસ્તક	પુસ્તો, પાણી સામે રક્ષણ માટેની પાળ	pier, dam	પ્રતીપાળ
પુંજ	પુંજળ, અંબાર, દૌલત, મૂડી	heap, pile, wealth, capital	પ્રપંચ
પુંબડા	પુંબડા, માસુમ બાળકો	innocent children	પ્રમાણ
પેખવું	નીરખવું, જોવું	observe	પ્રવાહ
પેખણો, પેખણું	દેખાવ, નાટક	appearance, drama	પ્રસન
પેણા	પીળા રંગનું	yellowish	પ્રાણિત
પેડ	પેર, ઝડ	tree	પ્રાણ પુરુષ

પાયક	પાયદળ	infantry
પાર	મુજિત	salvation
પારખું	પરખનાર, કસોટી	examiner,test
પારણ,	પારણું, બાળકને સુવાડવાનું	cradle
પારણી	જીલો, ઘોરીયું	
પારસ	પારસમણિં, જેનાં સ્પર્શથી લોહું સોનું બને એવો મણિં	philosopher's stone
પારા	પાર, મુજિત	salvation
પારખા	પરખ, કસોટી	test
પારી	માટીનાં વાસણ	earthen utensil
પાલવ	પનારે, દામન	chasing, hands
પાલવે	પરવે, પોસાવવું	afford
પાવ	ચોથો ભાગ	fourth part
પાવડી	માર્ગ, પગંડી, ચાખડી	path, foot-path, a wooden shoe
પાવન	પવિત્ર થણું, પવિત્ર	consecrate,sacred
પાવલ, પાવળ	પવિત્ર પાડી	holy water, nectar
પારધી	પારધી, શિકારી	hunter
પારીન	પાળે છે	nourishing
પાસા	ચોપાટ રમવાનો કક્કો, પુર્ણું	dice, side of a body
પાસન	ફરક	difference
પાળ, પાળી	ઢિનારો, ઢિવાલ, પુલ	edge, wall, bridge
પાંખડિયા	પાંખો	wings
પાંગળી	અપંગ	crippled
પાંચ ભૂ	કામ, કોધ, મોહ, મદ અને લોભ	carnal desire, anger, attraction, pride, allurement.
પાંચ ભૂત,	પદાર્થના પાંચ મૂળ તત્ત્વો	five root elements of
પંચભૂત	જેમ કે આકાશ, વાયુ, અન્ની, પાણી અને પૃથ્વી	matter, viz. ether, air, fire, water and earth
પાંચુ	એક પ્રકારનું શૂલ	a kind of flower
પાંડ	પાંડિત્ય, વિજ્ઞાન, આલીય	highly learned

પાંતિ	ભાગ
પાંધી	પગે ચાલના
પાંસણ, પાંષણ, પાંષાણ,	
પાંખણ	
પાંદિંજે	પોતાના મા
પિયા	પડેલો, ઠણે
પિંડ સવારથ	શરીરનો સ્વ
પિટા	માર્ગ, તરીકે
પીઠ	જથ્થાબંધ બ
પીડ	પીડા
પીતાજી,	ઝેર, ઉગ્ર જ
પીતડો, પીતો	
પીયું, પીયા	વહાલમ, વ
પીરછ	પરખ, ઓ
પીરતમા	પ્રિયતમ, વ
પીવ	પીયા, મૌલ
પીગલા	પિગળા, સુ
	શક્તિ આપ
	જે કરોડની
	ચાલે છે અ
	વાટે ખત્મ
પીજર	પીજાણ, ઝ
પાડવા	
પીજર, પંજર	પીજણું શરી
પીજા	પચાસ
પીડ,	શરીર
પીઠ, પીઠ	
પુકારા	વહી લાવન
પુછંત	પુછે છે

પરાણી	પ્રાણી	animal
પરાયો	પારકું	pertaining to other
પરિઆજા	શરૂઆત, વિચારણા	inception, discussion
પરિવાર	ખાનદાન	family
પરીબ્રહ્મ	પરમત્ત્વ, મુદ્રા	Supreme Being God
પરીપાક, પીઅલા	પ્રયાણ, વિદાપ	departure
પરે	દૂર	away
પરે પરે	ઘણાં સમય પહેલાં	long long ago
પરોણું	પરોણી, આરવાળી નાની	goad
	લાકડી	
પરોના,	પરોણો, મહેમાન	guest
પરોણલા		
પરોલે	દરવાજે	at the door
પલ	૪૫-૫૦ ગ્રામનું વજન, પાછળાં	weight of 45.50 grams, behind.
પલ	૫૧, કષા, ચોવીસ સેકન્ડનો સમૃદ્ધ	moment, a time of 24 seconds.
પલત્ર	બાદ, પરલોક	then, Hereafter
પલાજા	ઘોડાનું જન, સવારી	saddle, ride
પલાજા	પલટણ, સૈનિકોની ટૂકડી	a battalion of soldiers
પલીતો	જમગરી	a thick wick
પશુ જીવડા	પ્રાણી સમાન જીવો	animal-like souls
પસાર	પ્રસાર, ફેલાવવું, લાંબુ કરવું	pervade, spread
પસારા	ધન દૌલત, પ્રસરણ	wealth, expansion
પસી, પસો	દેખી, જોઈ, મેળવવું	looking, avail
પહેલી	ઉખાણું	riddle
પહોર, પહોરા	પ્રહોર, ત્રણ કલાકનો ગાળો	a time of three hours
પંચ	પંચ	five
પંચ, પંચ	અધડાના નિકાલ માટેનું પંચ કે એથી વધારે સભ્યોનું	a body of five or more arbitrators,
	મંડળ, લવાદ	arbitration

પંચુકા બાના	પાંચ ત
પંથી	પંથક,
પંથી	પંથનો
પાઉ	ખોરાક
પાપર	પાધર,
પાપરી	સ્વારી
પાખંડ	ઢોગ, છ
પાખી,	પખે, ન
પાખે, પાખું	
પાખે	બરોબર
પાગડે, પાપર	પલાજા
પાધ	પાધડી
પાછમ	પચિયમ
પાટ	નીચા ન
	બાજદ
પાટડા	પટડા,
પાણા, પાંડા	પથ્યર,
પાણસે	પોતા સ
પાત	પાતરુ,
પાતક	નાપાડુ
પાત્ર	જોમો,
પાતાળ,	નીચેનું,
પાતાલ	આવેલું
પાધરા	પાદુકા,
પાધરા	પાધરુ,
પાણી	સનન્યાં
પામર	દુઃખી,
પાય, પાવ	પગ

પડ્યા	ભાષ્યા	learnt
પડિયા	પડ્યા પડયા	lain at flank
પે	પેઠે	in the manner of
પડો	ઢેરો, થોલ	proclamation, drum
પત, પતીજ, પતીજ, પતર, વિશાસ,		confidence,
પતીત	આબરૂ, શાખ	reputation, credit.
પતણ	માર્ગ, નાની હોડી, કિનારો	path, small boat, shore
પતંગ	તરત ઉડી જાય એવો રંગ	fadding colour
પતંત્ર	જુદાઈ	aloofness
પતીલાય	વિશાસ કરે	trust
પદ	પગપાળા, પગ	pedestrain, foot
પદ, પદમી	પદવી, દરજાઓ	rank, gradation
પદમ	કમળ, કમળ જેવું નીશાન	lotus, symbol of lotus
પદમણી	પદિમની, ઉત્તમ	Ideal woman
	પ્રકારની સ્ત્રી	
પધરો	જાહેર, ખુલ્યું	manifested, disclosed
પનવા	પાણી	water
પનીહારી	પનિયારી, ઝૂવા વગેરે	a woman fetching
	માંથી પાણી ભરતી સ્ત્રી	water from a well.
પયરવી	અનુસરણ	an act of following
પરગા	પ્રગટ, જાહેર	manifested
પરગટ કહેણાં	જાહેરમાં કહેવાય	being called publicly
પચ્છ	પીછાણ, ઓળખ	recognition
પરછું	પૂછવું તે, બોલાવવું તે	asking, calling
પરછે	સમજે, કસોટી કરે	understand, test
પરછો, પરતો, અનુભવ, ચમત્કાર		feeling, marvel
પરચો		
પરડાઓ,	મોકલ્યા, ઠેરાવું	sent, resolved
પરડાવીઆ		

પરણામ	પ્રણામ, સલામ
પરતક,	પ્રત્યક્ષ, જાહેર
પરથમી	પૃથ્વી
પરધન	પારહું ધન
પરધાન	પ્રધાન
પરપોટા	પાણી પર થતું
પરબ	પર્વ, પવિત્ર સ
	ગ્રંથનો ભાગ
પરનાત	ગેર જમાત
પરબ	પર્વત, ભંગાર
પરબોધ	પ્રબોધ, ઉપદેશ
પરમ	હંમેશા
પરમલ	પરિમલ, સુગંગ
પરમા	પ્રતાપ, ભવ્યત
પરમાણુ	પ્રમાણ, સાચું,
પરમાણીયા	કિમત જાણી, લીધાં
પરમાણો	સાચું માનો,
પરમાનંદ	પરમ આનંદ
પરમે	પરમેશ્વર, મુખ
પરલ	પ્રલય, મહાલ
પરલે	એક તરફ, અ
પરવ	અવતાર, અગ
પરવરીઆ	પધાર્યા
પરવસ	પરવશ, બીજ
	મોહ
પરસાદ	કૃપા, પ્રસાદ,
પરસીઓ	દીઠો, પસાર
પરહરો,	દૂર કરો, પત
પરહરી	

નીસ, નીશ	નક્કી, ખરેખર	certainly, verily
નીસભત	નિસભત, સંબંધ, નાતો, દરકાર	relation, concern, care
નીસરે	નીકળે	sprouting out
નીશીજલ	નીશીજળ, સતત પવિત્ર, પાણી જેમ પાક	incessantly pure, pure like water.
નીહાર	જોવું, દેખવું, ધુમસ, અકળ	examine, watch, fog, dew
નીદામણા	નીદાણ, નકારું ધાસ, ધાસ હટાવવાનું વેતન	useless weeds, wages for weeding
નૂગરા	નગુર, શુરુ વગરનાં	without having lord
નૂજરે	નીજરે, પોતામાં	within one's self
નૂમેરી	નામેરી, સમાન નામ ધરાવું	having similar name
નૂરધર	જમાનાનું નૂર	the light of the age
નૂરવરણી	નૂરાની	radiant, bright
નુરવાઈ	નુરાની	radiant, bright
નૂરશાહ	નૂરનો માલીક, ઈમામે જમાન	lord of the light, Imam of the time.
નેઆ	ટકી શક્યા, સાથી	could last, companion
નેઆર	નાઓહાર, ભૂઘ્યો	hungry
નેઈ	ઉપાડી	lifting
નેચલ	નેહચલ, મક્કમ, હંમેશા	steadfast, permanent
નેજો	નેજું, વાવટો, ભાલો	flag, lance
નેરે	નેહું, નજીક, પાસેનું	nearby
નેષા, નયાગ્રા	નયન, આંખ	eye
નેમ	નિયત, હેતે, નિશાન, ત્રત, નિયમ	intention, objective, target, vow, established practice
નેન, નેન	નયન આંખ	eye
નેસુતન	પગે બાંધવાની પઢી	a strip worn on legs
નેહાર	દીદાર	glimpse of face

૧૩

નોખલા	નોમા,
નોધરશો	બંધાશો,
નોરિયા	લાંગર્યા,
નો વાટા	નવ પાંત
નોછ	દીકરાની
પાએકરા	
પઈકા ખોટા	તદન જી
પઈક	પાઈ
પઈયા	પગ
પઈયાર	પાતાળ,
પકાયા	પાકાબા
પમ	પમવાઈ
પમ	પક્ષ, પા
પમવાજ	પમાજ,
પમારો	વગાડી
પગર	સાફ કરે
પચંદ	પાકવું તે
પછટાવણ	પસ્તાવો
પટેતર	જુદાઈ,
પટુંતર	સામ્યતા
પટો	પટો, ભ
પટોલ, પટોળ	પટોળી,
	કાપડ, રે
પડ	જોડી

नाभ कमण	आकारवाणी झूटी पासेन्टु चक	naval or solar plexus, lying in the region of naval
नामे	नामांकित, नाम धरावनार	reputable
नायक	सेनापति	soldier
नारायण	भुदा	God
नाव	साथे	along
नाव	डोडी	boat
नावश्चा	नाडवु	bath
नासिका	नाक	nose
निकट	नज्ञक	beside
निकार	नीकणी गयेलां, गुमराह	gone astray
निः	पोतानुं, पोतापणुं, असलीयत	one's own self, one's origin
निःपट	इनाईलीलाहनो दरज्जो	stage of annihilation
निपट	लपटाईने	stickly
निपथ्याहार	पाणनार	nourisher
निपाया	निर्वाह कर्तु, टकावी राख्यु	nourished, maintained
निभसी	नभशे, टकशे	will last
नियम	कायदो, प्रधालिका	rule, tradition
नियाज्ञ	नियाजी, नअ	
नियार	परभनार	examiner
नियारी	नियाली, अनोभी	matchless, wonderful
नियामत	नेअमत	blessing
निरभी	मापीने, परभीने	examiningly
निरत	निरांत, आनंद, नियत, लागाणी	peace, bliss, intention, emotion
निरमल,	स्वच्छ, साफ	clean, pure
निरमण		
निरवाण	नक्की, परेपरु,	verily, redeemer

निरंजन	जे
निराकार	अ
निरालंब	नि
निराला	अ
निशत, निष	न
निस्तार	नि
नीआडा	ल
नीकर	ना
नीटी	ब
नीघेद	रह
नीगम	भू
नीय	न
नीताज्ञ	नि
नीदान	पु
नीन	ल
नीभावे	ट
नीम	द
नीया, नीयाय	व
नीरभीया	व
नीरत	ई
नीरधना	ज
नीरंगा	रं
नीलवट	न
नीलवरणी	०
नीलाढ	नि
नीश	र
नीशदीन	र
नीशान	०

ન

નઈંગુ, નેહ, સેહ, પ્રેમ, વહાલ નેહડો	love, affection
નઈડો, નેડો, નેડા ૧૭૬	beside
નકશ છાપ, મહોર	stamp, seal
નકલંક નિજલંક, કલંકરહિત, માસ્યુમ	stainless, infallible
નકા નતો	neither
નખત, નક્ષત્ર જ્યોતિષશાસ્ત્રના ૨૭ તારાસંગ્રહમાનું એક તારો	constellation
નચિંત બેદરકાર	careless
નદેલા રીસાયેલા	offended
નથ, નથડી નાકની કરી	nose-ring
નથડી ઉટનાં નાકની કરી	nose-ring used for
નફર નોકર	camel
નફસા, નફસી મારું મારું, સ્વાર્થપણું	servant
નફરી ઢોલ જેવું એક સાધન	egotism, selfishness
નમણી નપ્રતા	a drum-like
નમશકાર નમસ્કાર, નમન	instrument
નર મર્દ, મુરશીદ, ખુદા	humbleness
નરક, નરગ નર્ક, દોજખ	salutation, bowing
નરમ નરમદ્દ, બહાદુર	man, lord, God
નરગે ગંદવાડ, મળમૂત્ર	hell
નરગુણ, નિરગુણ નિર્ણિણા, ગુણ વગરનો	courageous, brave
નરવંશ	filth, excretion
નરવંદ નિર્મણ, પાક	attributeless
નવખંડ નવક્ષેત્રો, નવ ભૌગોલિક વિભાગો	clean, pure
નવ જેહી તેના જેવો કોઈ નહિ	nine realms, nine continents
	none equals him

નવ નેજા	સંપુ
નવનંદ	મહ
નવબાર	નવ
નગરી	નગ
નવબાર, નવબાર	નવ
નવશા	વરણ
નવસરો	નવ
નવાળ્યા	નવ
નહી પણ	લા,
	જ્ય
નાઓ	નામ
નાઓજ	ઘણુ
નાખુદ	નાદ
નાગનાથ	નાન
નાટ	નાટ
નાડી	મહે
નાક, નાડી	ગતિ
	શક્તિ
નાડા	નાડ
વશ	વશ
નાડા	વશ
નાતરા	નોદ
નાથ	ઘણુ
નાદ,	અવ
નાદ બંધ,	પોત
નાદ બંદ	ઇલ
નાભ, નાભી, નાં	

ધ

ધરેરા	ધરી, ડેકાણાસર, ધોરણાસર	in fixed state or standard
ધન	ધન્ય, ભાગ્યશાળી, વાહવાહ	fortunate, bravo
ધન	દૈલત	wealth
ધનક	ધનું, કામહું	archer's bow
ધફ	નાહું, છિટું	hole
ધર	ધર, મૂળ, ધરતી, ધરવું	house, root, earth, offer.
ધરણા	ધારણા	adoption
ધરદે	દુઃખથી પીડાયેલાં	bereaved
ધરબડી	ધબકારા, ભણકારા	humming sound
ધરમસરા	ઈલાદતગાહ	place of worship
ધરિયે	ધરશે, રાખશે	will lay
ધસ્ત	ગરદન	neck
ધસ્ત, ધસ્ત	ધસ્ત, હાથ	hand
ધંધ	ધમાસણ, તૂફાન	commotion, uproar
ધંધુકાર,	ધૂધકાળ, અંધકારનો	age of darkness
ધંધુકાળ	જુમાનો	
ધાઈ	દોડી	running
ધાગા	દોરો	thread
ધાત, ધાતા	મર્મ, ભેટ, સર્જનહાર	essence, mystery, Creator
ધાઠો ધાધ	દાઢો દાઢ, અત્યંત જોરથી	vigorously
ધાધ	દાઢ, ફરીયાદ	complaint
ધાન	ધાન્ય, અનાજ	grain, corn
ધાપડ	ધાબંડ, મજબૂત	stout
ધામ	પડાવ કરવું, રોકાઈ જવું	lodge, stay
ધામ નીજ	પોતાનું અસલ સ્થળ	one's original abode
ધારણા	મનસુભો, અનુમાન	plan, supposition
ધારા	વહેણ, પ્રવાહ	flow, current

ધારીયું	અમલ કરું
ધાવ	વાધવું
ધાવા	ધાતું, ઉત્તા
ધાવે	પીવે
ધીઅ, ધીઆ	પુત્રી
ધિપર	
ધી આવવું,	માનવું, અ
ધ્યાવે	તાબેદારી ક
ધીર	ધીરજ, અ
ધીરપ	ધીરજ
ધીરો	ધીરજ રાખ
ધીગાણ્ણા	દિગાણ્ણ, દ
ધૂજે, ધોજે	ધોઈએ
ધૂડ	ધૂળ, માટી
ધૂણી	ધુમાડાયુક્ત
ધુત	ધુતારા
ધુતારી	ધગારી
ધુતીયે	છેતરવું
ધૂપ	લોભાન
ધુલંજમેલા	ધુળ જેવા
ધુંધ	ખોટા ઘા
	થપેલાં જાં
ધોખો	ધોકો, હાન
ધોરી	ધોરિયો, હ
ધોસરુ,	બળદાની ક
	લાકડું
ધોળ	એક જાત
ધ્યાય	રાગણીનું
	માનવું, સ

દીપણી	પાછીવાળી જમીન	aloofness
દીસતણાં	જુદાઈ	in the sight
દુઆગ	દ્રષ્ટિમાં	state of
દુઆપુર યુગ	હુદાગ, પતિ વગરની સ્થિતિ	spouselessness
	દાપર યુગ, તે જમાનો	age of equal truth
	જેમાં સત્ય અને અસત્ય	and untruth
	જરાખર હોય	
હુગ	બને તરફ, બેઉ બાજુ	two sides
હુગલ	બે ધારવાળી	double-edged
હુજા	બીજો, અન્ય	other, else
હુજે	હુજે	trembling
હુબલ	પાખોચીયું	puddle
હુમ	લંગી	scavenger
દૂર ચૂકાવો	કાઢી નાખો, ફેરી કાઢો	drain off, throw away
હુરમત	પરાબ ખુદિય	evil wit
હુરસ	હુરસ્ત, ખરું, યોગ્ય	correct, proper
હુરીજન	હુર્જન, હુદ્ધ, હુશ્મન	wicked, foe
હુરસ્ત	યોગ્ય ખરું	proper, right
હુલદુલ	ખ. અલી.અસ.ના	the name of Hazrat Ali's horse
	ઘોડાનું નામ	
હુવાર	દરવાજો, ઘર	door, house
હુવે	હુંખ આપે	giving pain
હુવેખ	ભાંડવું, નિંદવું	revile
હુસ્તાક	દસ્તાર, ચાદર	sheet of a cloth
હુસારી,	દોષથી ભરેલો, ગુનેહગાર	full of guilt, sinful
દોસારી		
હુસાસો	નીસાસો	sigh
હુહાઈ	મદદની પુકાર, સોગંદ	tragic shout for help, oath
હુહાગણા,	પતિ વગરની	spouseless
હુઆગણા		

દંડ	આપીને
દેખતા	દેખાદેખી,
દેણાં	ભરણી, કરણ
દેણું	બે મોઢાવા
દેરા	દેવડી, કોઢી
	ઈબાદત મા
	એકાંત જગત
દેવ, દેવલ	પેદા કરના
દેવંતા	દેવતા, મલ
દેહ, દેહડી,	શરીર
દેહડો, દેહાઈ	
દેહ પદેહી	દરેક જન્મન
દેત્ય	દાનવ
દોઉ	દસમું
દોદીશ	બને દીશાં
દોધારી	બે ધારવાળ
દો પહોર	બે પહોર,
દોમના	બે ઠેકાડો
દોમુખ	બને મોઢે,
	કઠણ, ભા
દોયલો,	
દોહલા, દોહેલી	
દોર	અમલ, સ
દોશ	દોષ, ગુન

દમકી	ચોથો ભાગ	pice
દમસર	શાસો શાસ	at each breath
દમુશુક	શાસો શાસ, શાસ સાથે	with every breath
દમિશ્ક	દમાસ્કસ	Damascus
દયાવંત	દયાળુ	merciful
દરગા,	હુજુરે	holy presence
દરગાહ		
દર દીવાન	કચેરી, ન્યાયપંચ	council, court
દરવેશ	ફ્રીર	friar
દરીયાવંદી	દરીયાની	marine
દલ	દળ, લશ્કર	army, force
દવ	આગ, બળતરા	fire, burning
દશ	દશ, ખબર	sensation
દશ મણિયા	દશ મણ જેટલું	indication
દશવંદી	ચોકખી દસોદનું ઘેય	about ten mands
દસમું દુવાર	માથાના તાળવા પર આવેલું દશમું દ્રાર	vow of pure tithing the tenth door located at the base of the skull.
દંડવત્	લાકડીની જેમ પડીને પગે લાગવું તે	an act of bowing as if the fallen stick
દાખી	જોઈ	looking
દાગ	ડાધ, અબ	stain, blemish
દાગ	હુલાગ, વિયોગ, જુદાઈ	separation
દાગળીજે	દાગવું, સળગાવવું	burn, kindle
દાડી *	ચહેરો	face
દાડો, દાડલો	દહાડો, દિવસ	day
દાઢો	અત્યંત, કડક	extreme, severe
દાઢો દાઢ	અતિશય ભારી	exceedingly strong
દાષાવ	શૈતાન	satan
દાષ્ઠી	ધાષ્ઠી	oil-mill
દાદ, ધાદ	ફરીયાદ	complaint

દાદા	દાદ, ઉર્દૂ
દાનવ	રાક્ષસ
દાના	સમજદાર
દામ	પૈસો, ટિક
દામજા	કામજા, ત
	દૂંદું દોરૂં
દાયમ	સદાય
દારુ	દવા, દારુ
દારોદાર	બધી ડાળ
દાલિદ્ર,	દાલિદ્ર, ૦
દારિદર	
દાવે	વિરુદ્ધ
દાસ, દાસા	સેવક
દિલ્હી	દિલ્હી, દ
દિવાન	મુખ્ય કાર
દિવાની,	દીવાનગ
દિવાની	
દીઅ, દીપડી,	દિવસ
દીઅ	
દીઠડા	જોયેલા
દીન કરણી	નેક કમા
દીન, દીના	દીધેલું
દીતવાર	રવીવાર
દીદારો	દીદાર અ
દીન	આપે છે
દીન દ્યાલ	ગરીબો ન
દીના છેલ	છોડી દીલ
દીપ	ત્રીપ, ત્રા

ગાંઠી	વાંસ	bamboo
ગાંઠી	ધાસની ભીત	a wall made of grass
નિકાલ	નિકાળ, ભૂત, ભવિષ્ય અને વર્તમાન કાળ	age of past, future and present
નિકુટી	નિવેણી, ઈંગલા, પીંગલા અને સૂખમણાં નાડીઓનું મિલન સ્થાન	The region junction- ing the Inglia, Pingla and Sukhmna channels.
નિયા	સ્ત્રી	woman
નીરગુણ	પ્રકૃતિનાં ત્રણ ગુણો, સત્ત્વ, રજસ અને તમસ	Three qualities in the psychical organism: Sattv, Rajas and Tamas.
નીધારી	ત્રણ ધારવાળી	three-edged
નીભોવર	નિભવન, સ્વર्ग, પૃથ્વી અને પાતાળ	three realms : the heaven, earth and nether.
નીરાહા	ત્રણ રસ્તાઓ	three roads
નીલોક	સ્વર्ग, પૃથ્વી અને પાતાળ	heaven, earth and nether.
નીવેણી	ઈંગલા, પીંગલા અને સૂખમણાં નાડીઓનું ભેગું મળવાનું સ્થાન	The region joining the Inglia, Pingla and Sukhmna channels
નૃતી	તુટેલી	broken
નુંઠા, તરુંડા, તરુંભાન, પ્રસાન્ન		pleasure
નુંઠે		
ત્રેતાયુગ	ત્રણ ભાગ સત્યતા અને એક ભાગ અસત્યતાનો જમાનો	age in which three parts belong to the truth, and one to untruth

થડ
 થર, થાર
 થલ, થલું
 થંબ, થંબીયા
 થા
 થાગ
 થાન
 થાન, થાનક,
 થાનોતર
 થાન થાનોતર
 થાપડા
 થાપના
 થાપીયા
 થાવર
 થુડ
 થે
 થોક
 થોથ

દકાવે
 દળપર
 દદામા, ધદામા
 દફતર
 દમડી

તાંસુ	તેની સાથે	with him
તિતે	તાં	there
તિન સાશ	તેઓ સાથે	with them
તિનીજુ	તેઓની	theirs
તિરથ	યાત્રાં	pilgrimage
તિલ	તિલ, કણ, આણું	sesame, whit, atom
તિસ	તેને, તે	him, this
તીખી	તેજ	sharp
તીત	ત્યાં, તે સાથે	there, with them
તીતરીયા	તીતર	a kind of bird like partridge
તીન	તેણો, તેઓ	he, they
તીનીખે	તેનેજ, તેઓ પર	only they, upon them
તીમીર	તિમિર, અંધકાર, અશાનતા	darkness, ignorance
તીરા	કીનારો	shore
તુછા	ત્વચા, ચામડી	skin
તુર	શરદ્ધાઈ, વાળું	a kind of trumpet
તુરહો	તરણી, મોકનું સાધન,	means of swimming,
	તરવાનું સાધન	means of salvation
તુરી, તુરીગ	તુરંગમ, ધોડો	horse
તુરી	તુરાઈ, એક પ્રકારનું રણશિંગુ	a kind of trumpet
તુલ	મૂરી	capital
તુલધારિયા	તરધારિયા, તરાપો	raft
તુસા	તમે	you
તુંની	તુંજ	only you
તુંબા, તંબુ	તંબડી, તંબ	gourd plant
તુંબડા, તુંબા	તુંબું	a gourd-like musical instrument
તુંબા જારી	ફૂટેલું તુંમંગુ	broken gourd-like instrument
તેગ	એક પ્રકારની નાની તલવાર	scimitar

તેજ મનોનામ	નુરાની ન	હાલત
તેડા	નોતરાં,	
તેનની	તેઓ	
તેજો	તેન	
તો	તારોજ	
તોઆમ	ખોરાક	
તોઈકે	તારો જ	
તોક	ગળે પહે	
તોજ	તારી	
તોજે	તારા	
તોજો	તારો	
તોડા તોડ	છેવટ સુધ	
તોફીક	મદદ બો	
તો મુનીવરભાઈ	તો અય	
તોરણ	મહરોબ,	
તોરો	ગાજવું	
તોલ	બરાબરય	
તોસા, તુસા	તમે	
ત્રકલી	ગાક, તક	
	સાધનનો	
ગટ	નદી	
ગટ	તટ, કા	
ગ્રાના, ગ્રસના	તરસ	
ગ્રાગડ	ગ્રાગ, દો	
ગ્રાગા	બીજાને	
	પોતા ઊ	
ગ્રાટી	કરેલી જ	
ગ્રાટી	ગ્રાતા,	
	મુડાને	
	ખાટલો	

तप	तपस्या, आध्यात्मिक शान प्राप्तिनो मार्ग	a mode to attain spiritual knowledge.
तपत	बળतरा	agony
तपीया	तपस्यी, तप करनार	one who attains spiritual knowledge.
तक्षील	विगत	detail
तभीब	वैद, हड्डीम	doctor
तमुं	तमने	you, your
तमा	दरकार, परवा	care, regard
तप	पार, पसार	pass
तक्ष	तरीको	way, mode
तरगस	काम्हुं	bow
तरङ्ग	तरङ्गी, होडी	boat
तरपत	तर्पण, मैपत-नी टिप्पा	intermental rite
तरला, तरङ्गां	एक प्रकारनु नेतर जेवुं धास	reed
तरवा	चोकभी करेली कलाई	filtrated tin
तरस	पीपास, दवा	thirst, pity
तरीकत	माँगी	path
तरी	होडी, जगभार्ग	boat, water-way
तरीया	निया, स्त्री, माया	woman, illusive force
तरोवर, तरवर	तरुवर, भोटुं झाड	big tree
तरंगा	तरंग, कल्पना	imagination
तलभ	ईच्छा	desire.
तलपश्च,	तलसाट, उग्र ईच्छा	uncontrolled desire.
तलपत	माटे फांडा	vain effort to meet intense desire.
तले	नीचे	below
तस्करा	तस्कर, चोर	thief
तसव्वर	कल्पना, अनुमान	imagination
तणाई	गाढ़लुं	mattress
तंत्र	तत्व लेद	essence, secret

तंती	तंत, रक्तत
तंबल	नगांड़
तंबोल	तंबोल के २
तंबोली	तंबोली के २
ता	કे
ताअत, तापत	बंदगी, तर
ताएलो	ताअला, र
तांकु	स्थण, निव
ताक, तांकी	तेने
ताजग्गा	ताजपाण्णा
ताज	घोडानी ए
ताजपा	ताज
ताजर	ताजीर, स
ताडी	ताणी, घे
जोड़की, घ	जोड़की, घ
तामसी	तमस, तम
	प्रदृष्टिना :
	अशानता
	मुचक एक
तामु	हुं तो
तार	संपर्क
तारणाहर	तारणार, ३
तारन	मुक्ति मारे
तारो	तरनार, १
तावी	गरम करी
	सञ्चाक्षे
तां	के जेथी
तांग	छीछुं पा
तांश	जेचीने

ઠાંકે, ઠાઈ	સ્થળ, ઠેકાણું	place
ઠાંય, ઠામ		
ઠીકડી	તાવડી	a frying pan
ઠેરાઈ	મજબૂત, સિથર	firm, strong
ઠોકા	ઠોકર	stumble
ઠોકા	મજબૂત, સિથર	firm, strong
ઠોર	જગ્યા, મજબૂત, કીનારો	place, strong, shore

S

ઠમર, ઠમર	ઠમરું, નાનું ઠોલ	tambourine
ઠરથે	લયથી	due to fear
ઠાલ	ટોપલું	basket
ઠુલાવવું	ઠગવું, હીચ હીચાહટ કરવું	totter, hesitate
ઠેડા	માર્ગ, કષાસલું	passage, spike
ઠેરા ઠેરા	તંબુ, ગામ, ઠેકાણું	tent, village, place
ઠેલા	ફીદા થવું, વારી જવું	offer the life

સ

ફીયો	ફાંકિને	coveringly
ફંડૂરીયા	ગાજ ઉઠ્યા	exclaimed
ફંગ, ફંગા	રીતભાવ	manners
ફંગ	નકશી, દેખાવ	engraving, mien
ફાડી	સંધરી	collecting
ફાલો, ફાળો	કાપડી કરવી	harvest
ફાળો	નાંખો, ફેંકો	put down, throw
ફીલડી	દીલહી	Delhi
ફુકે	સત્તાઈને ફરે	moving hidingly
ફુંકડી	પાસે, નજીક	near
ફુંગા	જોરાવર	powerful
ફુંકી	ગોતી, શોધી	having searched
ફેદી	ફેડ, અજીત	non-Aryan, foreigner
ફોઈ	બેસાડવું, જમાવવું	implant, fix up

ફોય	લાંગરેલું
ફોયા	લીધાં, રા
ફોરા	ફોર
ફોલ	ઘણી, મા
ફોલઈયા	ફોળતું, ન
ફોલા	બધાદૂર
ફોલીયો	પહોળા ન
ફૂફ	મજબૂત
ફ્રય	ઘન
ફ્રાન્ઝ	અંખ, ન
ફ્રાપા	દ્રાક્ષ, કી

તકસીર	ગુનોહ
તકીયો	ઓશીટું,
તજલ્લી	જલક, શ
તજો	છોકી દીંગ
તડ	તીર
તડ	તટ, તણ
તડીયા	તણીયું
તડે થો	ત્યારે તો
તડોતાડ	તરત જ
તણા, તણી,	પ્રમાણો,
તણો	
તતખેવ	તુરતજ
તતખણ	તતખણ
તતખર	તાતકાલિ
તતખ અસ્કર	પવિત્ર શ
તતીયા	તપેલાં,
તતા	તનાંદા, ર

જોક	જેવા, સાથે, જોટો	likeness, along, pair
જોત	જ્યોત, રોશની, નૂર, કરામત	luminary, light, noor,
જોતક	જોખી, જન્મ સમયે	light.
	કરાતો સંસ્કાર	rites performed at
જોબન	ધૌવન, જવાની	birth
જોરી	જોડી, ફિકર	puberty
જોલ	જોળી	care
જોલી	લુંટાવનાર, આપનાર	knapsack one who dispose off generously
જોવે	જે તેઓ	that, they

૩

અગમગ	તેજથી બહુ ચળકતું	glittering, glaring
અભુકી	કૂબકી મારી, પ્રકાશયું	dived, flashed
અરેજ, ઝરેજ	જરાયૂજ, ગર્ભશાયથી જન્મેલું	born from womb
આરી	કાંણું	hole
આરીએના	જાળીયું, ધાસવાળું	grassy, sward
ઝાહેદ	પરદેઅગાર	abstinent
ઝાંપણું	ઝાંપો, અંગણું	outskirts, courtyard
ઝીકર	રટણ	muttering, remem- brance
ઝિલ્લિયા	સ્નાન કર્યું	took bath
ઝીલતા	નાહિતા	while bathing
ઝૂલમાત	અશાનતા, અંધારું	ignorance, darkness
ઝૂલીયા	પહોંચા, ગયા	reached, gone
ઝૂઝવા	જૂજવા, અલગ અલગ	different
ઝૂરે	જૂર્યા કરવું, તૌખા કરવું	repent
ઝૂલ્લીકાર	બે ધારવાળી હ. અલીની તલવાર	two-pointed sword of Hazrat Ali

ટમકાર	અવાજ
ટલાઈ	ટળી ગાઈ
ટલીઆ	ટળીયા,
ટેકશાળ	સિક્કા બન
ટાણાં	મોકાસર,
ટાલ	છેટે
ટાલા	અંતરાય,
ટાલી	અળગા
ટંકણું, લ	તિકણા
ટૂક	જરાય,
ટુકા	ટુકડા
ટોઈએ	ટોયોઈએ
ટોટ	નુકશાન
ટોડા ટામણા	જાહુમંગ
ટોપ	ટોપી
ટોબે	ખાનોચી
ટોપો	ખેતરમાં
ઉડાડવા	વપરાતું
ટોબે	ટોળી સા

ઠણકે	રણકે, અ
ઠાકુર	નાનો રા
ઠાલા, ઠાલે	ખાલી

જાની	શરીર, જીવ	body, embodied soul
જપ	રટણ, જીકર	remembrance
જમાસું		
જામે ઠોર	કિનારા પર જામનાર, પહોંચનાર	anchoring ashore, reacher
જાપો	જલ્ઘો, જન્મ આપો	gave birth
જાર, જાલ	જાળ, ફાંસલો	bait, trap
જાર	પોડ	defect
જારી	બળેલી, લોટો	burnt, pot
જારી	ચાલું થવું	restore
જારો	તગડવું, ઠપકો આપવું	rebuke
જાલ	છેતરવું	deceive
જાલ	જાળ, જવાળા	blaze
જાલો	બાળી નાંખો	burn down
જાં	જેના, જ્યાં સુધી	whose, as long as
જાંજવા	મૃગજળ, દ્રષ્ટિભમ	mirage
જાંપકી	જેના થકી	on one's own, owing to
જાંઅ, જંઅ	જેમ	as, as if
જ, જીવ, જીવો	ચેતનતાત્પ, દમ, મન, દીલ, રૂઢ	life-monad, living unit, breath, mind, heart, soul.
જાઓ	જીવતા રહો	may live long
જાઓ જાઓ	જેઓ જેવોએ	whosoever
જાઓજ	તેજસ્વી	glorious
જત	જવંત, ટકેલું	living, existing
જત, તિત	જ્યાં, તાં	hither and thither
જથે	જ્યાં	where
જનંત	જન્ત	paradise
જનુંધે	જેઓના લીધે	for whose, whoever's sake, wherefore.
જયા	જીવતર, જ્યાતી	life, during life

જીયા	જીવતા રહો
જીલવાને	જીલ પર
જીલવું	જીલવું કે
જીવન મૂકતા	જીવનમાં
જીસ કેરે	જે કોઈ
જંદા	એક જાતા
જંપા	ની જેમ
જુગ	પુગ, હુનિ
જુગનાથ	પુગનાથ,
જુગપતી	પુગપતિ,
જુગત, જુગતી	પુજીતો, કા
જાતાઈ, જ	જાતાઈ, જ
જુગાજુગ	પુગાયુગ,
જુગેસર	પુગેશર,
જુગેસી	યોગ્ય લા
જુગોતર	પુગોતર,
જુધ	પુદ્ધ
જુમલો	બધા, સા
જુલતકા	જૂલે
જુલારે	ગુમરાહ ર
જુલેઆ	ખુશ થયા
જુરી જુરી	ગળી ગળ
જુવા, જુઆ,	અલગ
જુવે	
જુવા જુગટો	જુગાર
જેજેકારે	જ્યકાર
જેઝેની તેઝો	જેવું તેવું
જોખો	જોખમ,
જોગણી	ગાનારી
જાગો	જોગ, પો
જેજન	પોજન,
	માઈલન

જગનાથ	જગન્નાથ, ખુદા	lord of the earth, God
જગપતી	જગતનો ધર્મી	lord of the world
જગદીશ	જગદીશર, ખુદા	Almighty God
જગન	પણ, ધાર્મિક કિયા	a religious ceremony
જાન	માટી, બળતરા	clay, agony
જટા	અંબોડો, વાળનું જુંડ	long matted hair
જડ	સાંધો, નિર્જીવ	joint, insentient
જડા	જડેલાં	inlaid, set
જડાયા	જડવું, બનાવ્યું	set up, erected
જડેની	જડારે	when
જડાકાર	જડાકાર, જડા જડા અવાજ	jingling sound, tinkle
જતન	પત્ન, પ્રયાસ, મહેનત	effort, exertion
જનતપુરી	સ્વર્ગ સ્થાન	abode of paradise
જનમ ભૌમ	જનમ ભૌમ, જન્મભૂમિ	native land
જનમારો	જંદગીનો ગાળો	span of life
જનોઈ	બ્રાહ્મણોનો પહેરવાનો દોરો	a thread worn by Brahmins
જપની, જપ, ૨૨૩, જીકર		remembrance,
જપકા, જાપ		meditation
જપતપ	જીકર અને પરહેજગારી	meditation and ab- stinance
જપાણી	ઝંપલાવ્યું	to risk desperately
જબલું	જડારે	whenever
જમ	જન્મ	birth
જમ	ધમ, મોત	death
જમડો	મલઝૂલ મોત	angel of death
જમદર	ખંજર	dagger
જમિયા	જમા ભેગા	assembled
જર	ધન	wealth

જરણા	જર્જરક,
જરસે, જરેસે	ઘડપણ
જરદાં જરદાં	અસર ક
જરા	વહેશે
જરૂર	ઘડપણ
જરૂર	ઝરૂરો
જલ ૪૨	જળ, પ
જલબલ	ઝૂફંતું ને
જલપત	પરપોટા
જલાયા	બાળીયા
જલેરે	પાડીથી
જસ	પણ, બ
જળહળ,	ઝળહળ
જલહલ	ઝળહળ
જગી ઢોલ	પુધનાં
જંજાણ	વગડતું
જંત્ર	ઉપાધી,
જંત્ર	મંત્ર, ચ
જંગી	તાલ
જંપુદીય	ઝંબુદીય
જંકુ, જંકો	જેને તેને
જાજ	જહાજ,
જાજરી	કંશાવા
જાજ	વધારે
જાતક	પાચક,
જાતક જાતેક	પુત્ર ને
જાદુરાય	ચમત્કા
જાદે	જેણે
જાન, જાની	જાનૈયા

ચોબારી	બરબાદ, નાશ	ruin, spoil
ચોમાર	ચોતરફ	all round
ચોરી	લગ્નમંડપ	a decorated square where marriage is performed
ચોલી	કંચળી	slough
ચોવટ, ચોવટું	ચોક, બજાર	junction of four roads, bazar
ચોવરણી	ચતુર્વર્ણ, ચાર રંગ	four colours
ચોક	ભડકવું તે	startling
ચૂક	ચૂકી જવું તે	omission
ચૂકા, ચૂકીરા	ચૂકેલા, ભટકેલા	strayed, misguided
ચુકાયનામા	ફસલો	verdict
ચુકાવો	ત્યાગ કરો, ફેંકો	hurl, throw
ચુસગી, ચુસગે, ચરશે		will graze
ચુવે, ચૂવું	વહે, ટપકે	oozing
ચુસણી	ધાવણું, ધાવણું બાળક	nourished by mother's milk, suckling.
ચુંદી	ભોગ-વિલાસ, ખાનપાન	luxury, eating-drinking.

૬૭

છકી	છક થઈ જવું	stun, dismay
છડીયા	છેતર્યા	cheated
છડેઅડા	છોડી દીધા	gave up
છત	છત્ર, હસ્તી	shelter, existence
છતે	કુજ્ઞામાં હોવા છતાં	inspite of possessing
છત્ર	સાયો, રહેમત	protection, grace,
છત્રપતિ	સમાટ	sovereign
છન	ક્ષણ, પળ	trice, moment
છપની	છુપેલી, ખામોશ, એકાંત	secret, lonely, solitary

૩૬

છબીલા	છબિલ્લ, કાંઠિ
છમછર	સંવત્સર
છલ, છળ	દગ્દો, નાટક
છલાશ	છલત, છેતર
છલિયો	છલકાઈ ગયો
છલીયા	છકી ગયા, દ
છંદ	લક્ષ્ણા, રૂપ,
છંદુ, છંદી	છંદીલું, આદ
છાજ	છજું, જરૂરો
છાજલી	ખજૂરીના પાંચ
છાજે	લાયક થાય,
છાણા	છાણાલું, ગા
છાપો	સત્તાવાર, પ
છાલાં	ફોતરાં
છાંડો, છાંડીયે	છોડી મુદીયો
છાંડો, છાંડ, છાંદુ	જાણવા છતા

છિની	છિની, તુટે
છીતવા	થોડા પાણીન વહાણનું રેત
	ખુંચી જવું
છુગા, છુગા	છોગું, પાઘા
	જેવો છેડો
છેકા	ભાગ, હિસ્સ
છેડ	છેડતી, પરેશ
છેડલો	છેડો, પીછો
છેદ	નાશ, નોતર
છેલ	છદીલ્લ, કા

ચલતર	જાહુઈ ખેલ	magical game
ચલતી પૂતલી	સ્ત્રી	woman
ચલત્ર ચલીત્ર	ચરિત્ર, દેખાવ, તકીયો	ostensible character, guarding oneself.
ચવક, ચોક	અંગણું	courtyard
ચવગળુ	ચાર ગજવાળી	a measure of 96 inches
ચસમ	ચશ્મા, ઝરણું	stream
ચસમ	ચશ્મ, નજર, આંખ	vision, eye
ચંગા	સારા	good
ચંચલ	ચપળ, ઝડપી, સાવધ	skilful, speedy, alert
ચંદન	સુખણું લાકું	sandal-wood
ચંદન ચોક	ચારથી વધારે	a junction of more than four roads.
ચંદ્ર	ચાંદ રાત	the night of new moon
ચંદા	ચંદ જેમ ચળકતું	shining like a moon
ચંદ	અમુક	few
ચારા	ચાણા, નખરાં, અડપલાં	gestures, coquetry, pranks
ચારાધારી	ચરી ખાનાર પ્રાણીઓ	grazing animals
ચાલા	ચાલ, વર્તણું, ખેલ	gait, behaviour, game
ચાલીસો,	ચાલીસમો,	fortieth
ચાણીઓ		
ચાવર	પરટેશી	foreigner
ચાવા	ઓદેશ	instruction
ચાવા, ચાહો	ચાહના, ઈંશ	love
ચાસ	ખેતર ખેડવાથી પડતો લાંબો આંકો	furrow
ચાંદરૂડા	ચાંદ જેમ ચમકતું	glittering like moon
ચાંદરૂણા	ચાંદની રોશની, અજવાણું	moonlight, radiant
ચિદ શક્તિ	ચિત્ષાક્તિ, જીવનતત્ત્વ	life spirit
ચિત, ચિંત	એકાશ્ત્રતા	mind-stuff
ચિત્રાવો	શાશ્વતારો	decorate
ચિદ્ધેયુ	ચિદેલું, હોશિયાર કરેલું કુન્જિત કરેલું	aimed, alerted, focused

ચીષા	ચિષા
ચીઢાં	જાણ્ય
ચીન, ચીની	ચિના
	સફેદ
ચીર	ચીરો
ચીલા	ચીલો
	નિશા
ચીલોતેર	ચુમોતેર
ચેતણી	ચિન્તણી
	સુંદર
ચેત	રમત
ચેરા	ચર્ચા
ચેરા	ચાણ
ચેરી	દાસી
ચેવા	ચાહે
ચૈતર	ચૈત્ર
ચોક	ચોકો
ચોક પૂરાવો	શાકા
ચોખલા	ચોક
ચોગણો	ચાર
ચોગાન	ખુલ્લ
ચોઘડિયું	ચાર
	કલા
ચોટ	નામ
ચોડ	પાંકુ
ચોક મજ્જઠ	પાકુ
ચોદિશ,	ચારે
ચઉદિશ, ચોદશ	
ચોધાર	ચારે
	પ્રમ

ગ્રાહી

ગ્રાહી, પકડી

holding

ઘ

ઘટ	દિલ, ઘટપાઠ	heart, holy water
ઘટ, ઘાટ, ઘાટી	માર્ગ	path, passage
ઘટપાઠ	ઘટપાઠ, બાતીની	inner knowledge, holy
	ઈલ્મ, પવિત્ર પાણી	water
ઘટપૂજા	જમાતી રસમ	communal rites
ઘટમાળ	રેટમાં ગોઠવેલા	a series of pots set in a
	ઘડાની ઢાર	water-wheel
ઘડેલા, ઘડીયા	બનાવ્યા	formed
ઘડી	ચોનીસ મીનીટ જેટલા	a measure of about 24
	સમયનું માપ, તક	minutes, opportunity.
ઘડુઅા, ઘડૂલો	માટલું	pitcher
ઘડું	હથોડી	hammer
ઘણેરો	બહુ, પુષ્ટા	much, plentiful
ઘરસર	ઘરોઘર	house to house
ઘા	પ્રહાર, જખ્મ	stroke, wound
ઘાં, ઘાંઓ, ઘાં ઘાલ	જખ્મ, પ્રહાર	wound, blow
ઘાંએ, ઘાય	જખ્મી કરવું	injure
ઘાટ	આકાર	shape
ઘાત	ભયંકર પ્રહાર,	terrible blow, destruction,
	વિનાશ, નુકશાન	loss.
ઘાસ	તકલીફ ઉપાડવી	be troubled
ઘાસ રેસ	ઘામ રોજ, ગરમી અને	heat and anger
	ગુસ્સો	
ઘાંચા	ખાડા ટેકરા, આડો	pot-hole, disordered
	અવળો માર્ગ	path.
ઘીન	સૂરજ	sun
ઘેન	ગાઢ નિદ્રા, મૂર્છા	slumbering, faint
ઘરે	ફસાવે, ઘેરી લીએ	entrap
ઘોર	તદ્દન, બેફામ	absolutely, extreme

ઘૂધરી

ઘૂરત, ઘૂરા

ઘરે

બાંલા ચકુ

માંગણી

ચાહે, પસંદ

ચ

ચઈ, ચંપે	ચાર
ચઈતન, ચેતનન	ચૈતન્ય, જી
	રૂહાની
ચઈતન પુરુષ	આત્મા
ચઉટા	ચૌટું, બજા
ચઉદા મુલ	ઉચ્ચતર કિ
ચક્યૂર	ચૂરેચૂરા કર
ચકફં	પાપ, શેત
ચકફં વેળા	કળિયુગનો
	ઇણ કૃપટા
ચકવા	હુબેલો હોથ
	ચકલીના ર
	મહેલાતનનો
ચકવા	ચકવાક, ર
	આકાશીતા
ચકલા, ચોક	ચકલું, ચાં
	મિલન સ્થ
ચટક	ચમકદાર,
ચટકો	ંખ
ચે, ચીયા	જાહેર થવું
આવવું	
ચમર	ચમર, ચ
	નાખવા મ
	વાળનો પ
ચરબટ	ચેનચાળા
ચરુ	તાંબાનું મે
ચલણ	ગમન, વિ

ગાંઠ મુઠ	ગાંઠ અને મુઠી	knot and fist
ગાંવા	ગાયો	cows
ગિરચીઅ	પાતળું, ઠાંસીને ભરેલું	thin, filled densely
ગિરભાવલી	ગર્ભવાણી	embryology
ગિરભાવાસ	ગર્ભસ્થાનનો વસવાટ,	dwelling in mother's
	નવ મહિનાનો વાસ	womb, dwelling of nine months.
ગિરભાસ્થાન	ગર્ભસ્થાન માતાનો ઉદ્ર	mother's womb
ગિરહિયા	પ્રાઇશ કર્યો	attained, applied
ગિરુ	લેવાથી	by taking
ગિત	લઈ, ઉપારી	taking'
ગિનાન	જ્ઞાન, ઈલ્મ	knowledge
ગિનાનનું મંડલ	ગીનાનની મહેફીલ	assembly of ginans
ગિનાનવંતો	જ્ઞાનધરાવનાર,	grounded in knowledge
	જ્ઞાણકાર	
ગિરભ	ગર્વ, તકબ્બુરી	pride
ગિરીહીય	ઘરી લીધું	surrounded
ગિરોહ	કોળીયો	morsel
ગુગરી	ઘંટી	bell
ગુચ્છપીય	ગુંચવણભર્યુ	complicative
ગુણકવલ	શુદ્ધ ગુણ	pure quality
ગુણવંતા	ગુણવાળા	meritorious
ગુણશો	ડેલશો, તારીફ કરશો	will twist, eulogize
ગુડ	ગોળ	jaggery
ગૂઢીય	ગુડી, પતંગ, વાવટો	kite, banner
ગુધારા	રહસ્યમય, ગૂડ	incomprehensible, secret
ગુન	ગુણ	quality, merit
ગુપ્ત, ગુપ્ત	છૂપો	secret
ગુમાન	શક	doubt
ગુજ	એક ધયિયાર	a kind of weapon
ગુરમુખ	ગુરના મુખેથી નીકળેલાં	words spoken by the Pir,
	શબ્દો, ગુર આગળ.	before the Pir.

ગુરગત	ગુરનું
ગુરન	ગાજના
ગુરુ	અંધકા
ગુલકા	ગુલ, રા
ગુલાઈ	એક થ
ગુસાઈ	ગોસ્વા
ગુસાંહીયા	માલિક
ગુજ	ગંજ, મ
ગેમર	છોડ,
ગેમાર	ગમાર
ગુરનુર	દીમામ
ગુરનુર	જમાન
ગોખ	ઝર્ખો
ગોઠકી	ઠાઈક
ગોઠરીયા	દોસ્તો
ગોડ	નંગાદ્દ
ગોડ	ગાડ,
ગોત્ર	વંશ
ગોધા	ગોધો,
ગોફતે	ગુફત,
ગોભરી	ગોભરુ
ગોમોત્રી	ગંધી
ગોર	ઘોર,
ગોરખ	ઝીકર
ગોરખ	ગુર્ક,
ગોલ	જૂથ
ગોલા	ગોલા
ગોવિદ	ખુદા
ગૌવા	ગાય
ગ્રત, ગ્રથ,	ધૂત,
ગીરથ, ગરત	ધૂત,

ગ

ગાઉ	ગૌ, ગાય	cow
ગાઉહર	ગોહર, રત્ન	jewel
ગગન	આસમાન	sky
ગગનતર	આસમાન તરફ	towards the sky
ગજ, ગજા	છાથી	elephant
ગજ ગેમર	ગજ ગમાર, મસ્ત છાથી	an imbalanced elephant
ગટોલા	ઘટા, વાદળાની	thick formation of clouds
	ગીય જમાવટ	
ગઢ	કુલ્લો, પર્વત ફરતો કોટ	stronghold, fortress
ગડ	સાથે	alongwith
ગડુઅા	માટલું	earthen-pot, pitcher
ગડૂલો	ઘડૂલો, માટલું	pitcher
ગત	ગતિ, શક્તિ, સંગઠન	motion, power, unity
ગત, ગટ	ઘત, બાતીન, ટિલ	esoteric, heart
ગતીયા	ધ્યાન લાગલું, ધરવું	concentrate
ગદ્દ, ગદ્દ	ગળ ગળું આનંદમય	effected with tragic emotions, pleasant.
ગદી	ભેગું કરીને	by collecting
ગની	ગુણ	quality
ગનીયારા	અસંખ્ય ગુણવાળો	having many qualities
ગમ	સમજણ, ખબર	understanding, reference
ગમાયા	ખોઈ દીધા	lost
ગમાર, ગેમાર	ગાફીલ, મૂર્ખ	vulgar, foolish
ગરથ	ગ્રથ, દીલત	wealth, ghee
ગરદ	ગીર્દ, આસપાસ	around
ગરધવા	ગર્દભ, ગઘેઠું	donkey
ગરબી	સમૂહગીત, ગરબો	chorus, a song
ગરવ	ગર્વ, તકબુરી	pride
ગરહી	સમજવું	comprehend
ગરાસ	ગ્રાસ, હિસ્સો, વારસો, કોળીયું	portion, right, mouthful

ગરે
ગરુઅા, ગરવા
ગલગલી

ગલગા

ગલત્રટા

ગલગાલ

માટે, માથે

ગવન

ગવરી

ગળીઅલ

ગંગા

ગંદુમ

ગંધા

ગાર્ઝી

ગાડક

ગાડા

ગાડી

ગાડો

ગાથા

ગાવંતી

ગારો

ગાલી

ગાવંતી

ગાસ

ગંઘ

ગંડા ગંડાલી

ખમન	ખમે, સહન કરે	forbear
ખમીયા, ખમદી	ખમા, ધીરજ, ક્ષમા	tolerance, forgiveness
ખમીર	જૂસ્સો, આથો લાવનાર પદાર્થ	spirit, a fermenting substance.
ખમીસ	ગુરુવાર	Thursday
ખરાઓ	સૂકાઈ ગયા, ખરાબ થયાં	dried, ruined.
ખરે	ખરેખરું, સાચું	really, true
ખવાસ	સેવક, હજુરિયો	attendant
ખસમ	ધડ્સી, માલિક	husband, lord
ખસલત	સ્વભાવ	disposition
ખળા, ખળો	ખળું, ખળાવાડ, હુંડામાંથી અનાજ કાઠવાની જગ્યા	a thrashing place.
ખંડાલ	ખંગાળનાર, નાશ કરનાર	destroyer
ખંડણી	નુકશાન, બૂરાઈ	loss, vice
ખંડત	ખામી, કાપાકુપ	shortcoming, reduction
ખાક	માટી, પૃથ્વી	dust, earth
ખાક્ષ, ખાઢી	ઉત્પત્તિ, જન્મ, મૂળ	creation, origination, origin, source.
ખાટકી	ખાટલું, કસાઈ	cot, butcher
ખાતા	હિસાબ કોતાબ	accounts
ખાપટ	એબ, કલંક	blemish, defect
ખાબ	ખ્વાબ	dream
ખાલ ધૂણી	ખાલક ધૂણી, ખાલ મેચીને	Creator, flaying
ખાસ ખવાસ	ઉચ્ચતામ	superior
ખાડ	ખંડન કરવું, નાશ કરવું	destroy
ખિણાં	હલકાથી હલકું, જે લેખવામાં ન આવે	lower than the lowest,uncountable
ખીમા	તંબુ	tent
ખીર	દૂધ	milk
ખૂટા	ઝડના મૂળિયાં	root of tree
ખૂતા	ખૂંચી ગયા	pierced

મુદીઆ, મુદીયા	ભૂખ
પૂલ	ઉત્તમ, સરર
પૂરે	કુવામાં
પુરા	ભડી
પૂરો	વદ્ધાશનો ફુ
પુંધીયા	ખંડ, ખુશામત
પેડા	ખેડુ, ગામદુ
પેડા	આબાદી, વ
પેણ	માણું, ભોજ
પેદ	ખોઢું લગાવ
પેત	ખેતર
પેલડી	ખેલાડી, ખે
પેવણાદાર	ખેવટિયો, ખ
પેછ	ધૂળ, નાશ,
પેચે પેદ	ખેચે પેદન, ખ
પોપરી	શરીર
પોજ	શોધતું
પોજા	ખોવાઈ જા
પોજા	લીન થઈ જ
પોજા	લીન થનાર
પોજા	આખરુદાર,
પોજો	શોધો
પોડ, પોડા	પામી
પોટા નાણાં	દુન્યવી ઘા
પોણી	લશકરની ટુ
પોતા	પોઈ દેતાં
પોયકે	ખોળામાં
પોરડા	ખોરતું, નાન
પોળિયું	શરીરનો ઢા

કુપો	કુપો, કાચનો શીશો	glass-bottle
કેડા	કેવા કેવાં	of what type
કેરિ, કેરિયું	મદાન, ઈમારત	building
કેન્દ્ર	પાછળ, સાથે,	behind, along, near, on
	નજીક માર્ગ	way
કેરો	પીછો	pursuit
કેણ્ઠી પેર	કેવી રીતે	how
કેતા	કેટલાં	how much
કેતી	કેટલી	how many
કેટેક	કેટલાંક, ઘડાં	some, many
કેરા, કેરી,	જેવાં, નો કેરો	like, of
કેવલાસ	કેલાસ, હિમાલયનું	one of the peaks of
	એક રિખર, પહાડ	Himalayas, mountain.
કેવડો	એક મ્રાકારનો સુગંધી	a kind of fragrant plant
	છોડ	
કેવાસે	કહેવારો	will be called
કેશ, કેશા	વાળ	hair
કેશવ	શ્રી કૃષ્ણ	Lord Krishna
કેસવા	કેમ ટકી શકે, કેવી	how can last, which
	દેસિયત	position
કેહી વિધી	કેવાં તરીકાથી	in which way or process
કુબે	કોઈને, કેને	anyone, anybody
કુજો	કોઈનું	of anybody
કોટ, કોટા	કોટ્લો, ગરદન,	neck, body, hollow
	શરીર, બખોલ	
કોટ, કોટી	એક કરોડ, ટોચ	ten millions, high peak
કોકા, કોકી	મહેલ, ધર	palace, house
કોડામણો	કોડામણું, તીવ્ર ઉમ્મીદ	ardently desirous, beauti-
	વાળું, સુંદર, વિશિષ્ટ	ful, amazing
કોષ	ગુસ્સો	anger
કોમળ	સુંવાળું	soft
કોયલડી	કોવાડો, કોહવાટ, સરેલું	rotten
કોરે કોરે	આસપાસ	around the vicinity

કોલ વચન
કોશ સંધર
કોશ, કોસ કોષ,
માર્ગ
કોશિસા, ગઢ
કોસિસા ફીલાં
કોસ, કોશક ગામ
કોસો જોડા
કોહેકાં કાંદ

ખગેર આબ
ખજના ખરી
ખર્ટ ખર્ટ,
ખરણ જતન
ખરણાહાર જતન
ખડ, ખડા ઘાસ
ખડસલા, સૂકાંદ
ખડસલા ઉજડ
ખડા મોટો
ખડીયા ઉભાં
ખડો કાણ,
ખસંગ, ખડુંગ, તલાં
ખંડા, ખના
ખત પત
ખતરા વહેમ
ખપત જાવ
ખપર ખપાં
માંગ

કાલિંગો	દજજાલ, શેતાન,	Dajjal, satan, materialism
	ભૌતિકવાદ	
કાલેઘેરે	ભોળા	crazy
કાવડ	જનાગાને કંધ આપનાર	lifter of the bier
કાસ	કાંસિયો, થાળ, વાસશે	plate, bowl
કાસલ	કાસળ, મેલ, નહિતર	filth, dirt, obstacle
કાસા	ભીખ માંગવાનું વાસશે	a begging bowl
કાહાર	કોધ, તેર	anger, poison
કાહુ	વાતો, લોકો	talks, people
કાહે	શા માટે	why
કાં	કાંઈક	something
કાંકણ	કાડે પહેરવાની ચેન, બૈયતની ડિયા	a wrist-chain, ceremony of allegiance.
કાચલી	સાપની કાચલી	slough
કાંશ	મોકાણા, મરણ સમાચાર, શોક દર્શાવવો, આફત	death-news, condole, trouble.
કાંસ	ધાસ	grass
કિયા	કરેલું, કમાવેલું, પ્રમાર્ગે ચાલ્યા	earned deeds, acted accordingly.
કિરિયાનાં હીથાં	ધાર્મિક અમલમાં	imperfect in religion
	અધૂરા	precepts.
કિલતાર, કિરતારકર્તા, પુદા		Creator, God
કિસ બિધ	કેવી રીતે, કેનાં વડે	how, through whom
કીટ	કાટ, મેલ, કીડો	rust, dirt, worm
કીટક	જંતુ, કીડો	insect
કીના	કર્યુ, પેદા કર્યુ	originated
કીતકે	શા માટે	why
કીતી	કર્યુ	done
કીતે	કેટલું કર્યુ હશે	how much, would have done.
કીતોય	કરેલાં	done, executed
કીતોયે	વાતો કરતો હતો	was talking

કીપાર	કર્પર
કીકટ	કર્તવ્ય
કીરીયા	કિયા
કીલી	કુંચી
કીઓવે	કહેવા
કીંચ થો	શા ન
કીડા	બેલ
કૂક, કૂકાં	પુકા
કુછુ કુછિક	કાંઈ
કૂડ, કૂડી, કૂડી	ખોટું
કુડમી	કુરમી
કુદરત	પ્રાણી
કુફરાનીયા	કાફ
કુભાવ	તિરા
કુમત	ખોટા
કુમારગા	ખોટાં
કુરસ	કુશી
કલેમ	હિસ્ટ
કુશાટી	અશ
કસાથી	ખરા
કુશીલવંતી	કુશિ
કુળ	ખાન
કુંજર	હાથ
કુંળા	કાન
કુંદન	સોન
કુંભ	ઘડે
કુંભી	ખાંદ
કુંગરા	કાંગ
કુંદ	ચાંદ
કુંપળ	ખૂદ
	નાન

કસ	નીચોડ, સત્વ, કસોટી કરવી	abstract, essence, test
કસતર	કસ્તર, રાખ, મેલ	dust, dirt
કસમલ	ગંદકી, કચરો	filth
કસળી	કસોટી	trial
કસર	મહેલ, અતિશય	palace, abundant
કર્ષિધો	તોળશે	will weigh or account
કસુંબા	કેસરી રંગ, કાચો	saffron colour, light
કસોટી	પરીક્ષા, પરખ, કસોટી કરવાનો પથ્થર	test, trial, touchstone
કહેણાં	નર્સીયત, વાતચીત	advice, conversation
કહેર	કોધ, અજાબ	wrath
કળાઈયું	કળા, ચેનચાળા	art, skill, gestures
કળિયુગ,	અશાનતા તેમજ	age of ignorance and
કલજુગ	આત્મિક અંધકારનો જમાનો	spiritual darkness.
કંકુ	લાલ સીદૂર	vermillion
કંકુ વરણી	લાલ રંગનું	red-coloured
કંગાઈયા	કંગની, ફણી	comb
કંચ	કાચ	glass
કંચન	કંચન, સોણું	gold
કંચોલો	ઘાલો, કટોરો	bowl
કંદ	ગળું, હાર	throat, necklace
કંદલડી	કંઠી, ગળામાં	an ornament worn round
	પહેરવાની કડી	the neck.
કંદન	કંટા	thorns
કંદ	ઘણી, માલીક, વર્ણન	lord, expression
કંદના	વાણી	speech
કંદા	થીગડાવાળું વસ્ત્ર	patched garment
કંદી	વર્ણન કરીને	narratively
કંદ	કંધ, પભો	shoulder
કંદ ઉડે	કંધે બેસાડીને, કંધ રાખીને ઉદે	putting on shoulder, fly by putting on shoulder.

કંધા	કરશે
કંધોધર	કંધો
કાખ	બગાં
કાગદ, કાગલ	કાગદ
કાચી	ભાર્યા
કાજ	હાઉદી
કાજ	ન્યાદ
કાટ	ધાતુ
કાટલા	કાટલા
કાઠ	કાઠ
કાઢા	ધર્તા
કાઢા	છાયા
કાતરણી	કાતર
કાનેતર	છેતર
કાનોતર	ફરક
કાપ્યી	કાપ્યા
કામ	વાસ
કામણગારી	કામણ
કામણી	સ્ત્રી
કામળી	ચાદ
કાયરિયા	કાદેન
કોફ	ખોફ
કાર, કારાર	કામ
કારણીયા	કારાય
કારમી	વસમ
કારમું	દેખા
કારી	ઝલા
કાલ, કાળ	વખત
કાલભ	કાલિય
કાલમુખ	અભ

ક્ષાસરી	સર્પ	hard
ક્તીયો	કંતી નાખ્યું	spun
કર્ત્ત્વ જુગ	સત્ય યુગ	age of truth
કૃપણી	ખરાબી	deterioration
કદમ્બી	ઉગલું ભરીને	having stepped
કન્કાવર	કન્ક સોનું	gold
કન્કી	કાનની	ear's
કન્થ	કુથ, ધણી, માલીક	lord
કન્કિ	કણિક, અનાજનું કુંકું, નાનો દાણો	an ear or spike of corn, granule.
કૃપટ	છેતરપણી	deceit
કૃપી	ઠગાડું	deceiver
કૃપાતી	કૃપાસ કંતનારી ઓરત	female cotton spinner
કૃપુર	ચાર	four
કૃભા	ઝબો, ઉગલું	robe, step
કૃમલ, કૃમળ	ફૂલ, એક પ્રકારનું ફૂલ	flower, lotus
કૃમલા	મનનું રૂપક	metaphor of mind
કૃમાડ	દરવાજો	door
કૃ	હાથ	hand
કૃ ગીન	કરી લે	get it done
કૃદઘણાં	કરશે	will do
કૃડી	મેલી, હલકી	evil, filthy
કૃદ્રા	કાન	ear
કૃદ્રા, કરન	કલપ અગાઉનો	the age before the kalpas
	જુમાનો	
કૃદ્રણી	આમાલ, કૃરણો	deed, rays
કરતપ, કરતવ	કર્તવ્ય, આમાલ	deeds
કરતલ	હુથેળી	palm of the hand
કરમ	કર્મ, આમાલ, નરીબ, ભાર, કૃપા	deed, fate, load, mercy
કરમ માંડ	કૃપાળું કેત્ર	realm of grace
કરતાપ.	પ્રતાપ, સત્તા	authority
કર્પી	લોભી	greedy

કર્પીધન	લોભ
કરખણી	ધન
કરમાય	પદ્ધતિ
કરડિયું	નાંસા
કરાર	કબુલ
કરારીયા	બૈયત
કરીયા	દ્વિયા
કરોધ	કોષ
કલું	ખબર
કલત્ર	પતિની
કલપ	કલપ
કલપ	પુગો
કલમા	કલમ
કલર	ખારી
કલરે વાડી	બગીર
કલાલું	ચાલું
કલપત	કાટ્પણ
કલસ	કળશ
કલસ થાપના	કળશા
	પાવિત્ર
કલંદર	મસ્ત
કલા	કળા
કલાચી	ઘોડાન
કલિયાં	કળી
કલેવર	શરીર
કલેશ	કંકસ

એકીમોર	એક તરફ	aside
એજુ	અથ જીવ	O'soul
એષ્ટી પેરે	એ રીતે	in that way
એષ્ટો હારે	તેની સાથે, તેઓની સાથે	with him, with them
એતા	એટલું જ	that much
એમુઅલા	અથ મૌલા, અથ મારા અલ્લાહ	O'Mowla, O'my God
એરાજ	લોપંડ ટીપવા માટે વપરાતો આધાર	anvil
એરાક ખંડ	ઈરાક ખંડ, ઈરાન તથા ઈરાક	regions of Persia & Iraq
એલમ	ઈલમ	knowledge
એલે	એળે, નકામું	in vain
એહદ	અહદ, એક	one
એહબી,	એ પણ	that too
એન્બી, એબી	એળભવા માટેનું	a mark or sign for
એધાજા	નિશાન કે ચિન્હ	recognising

એ

એન	એ	this
એન, એન	અંખ	eye
એનું ઈરફાન	મારફતની અંખ	gnostic sight

આતેરીયા
ઓથ
ઓઘરિયા, ઓઘર્યા
ઓઘરો
ઓઘાર
ઓફરાટી
ઓરતો
ઓબારા
ઓસડ
ઓલવે
ઓલે
ઓસરી
ઓસાસા
ઓહંગ
ઓહંગકાર
ઓજુ

ઓ

ઓખદ	ઓખાત, બળ, ગજું	power, tenacity
ઓચરે	કહે, વૃદ્ધિ આપે	commit, develop
ઓજાગો-	ઉજાગરો	wakefulness
ઓછાવ	ઓચ્છાવ, આનંદ	pleasure, gaiety
ઓક	નજુક, ઈન્કાર,	near, refusal, move, nape

કચે માપે
કઢોટા
કષ
કણ
કષક
કટરી, પદરી
કટારી
કડા
કડુંબા
કડા

બ

ઉકળાટ	ઉબકો, સૂગ ચડવી	disgust
ઉપડલો	ઉખાણા જેવું	like a riddle
ઉગમણા	ખુલ્લા, ઉદય	open, raising
ઉગમિયા	ઉજેલું	risen up, grown
ઉગારવા	ઉધરાણી કરવા	for collection
ઉચાળા	ઉચાળો, ધરવભરી	household articles
ઉછિવ	ઉત્સવ	festival
ઉછરંગા	ઉમંગનો ઉછાળો	cheerful whim
ઉજળો	સાફ, સ્વચ્છ	pure, clean
ઉજાડ	પાયમાલી	ruining
ઉજાશ	રૌશન, અજવાણું	enlightened, light
ઉઠડા	પ્રગટ	apparent
ઉડાવણી	છેતરપણી	deception
ઉષાવટ, ઉવાટ	ખોટો માર્ગ	wrong path
ઉણીયા, ઉણા	હિણાં, અધૂરા, નીચા	incomplete, low
ઉલ	ત્યાં, આખરત	there, Hereafter
ઉલીયા	જૂદા પરીયા	separated
ઉતપાત	ઉત્પાત, નુકશાની, બરબાદી	loss, ruin
ઉતમંદ	સર્વોત્તમ	excellent
ઉતાર	કચરો, હુદ્દ	filth, wicked
ઉથાપીઆ	માન્યા નહીં	disbelieved
ઉંદગ	ઉંડંડ, બેકાબૂ	unruly
ઉદામણા	ઉદ્ધાર, છુટકારો	redemption
ઉદ્રાવણા	ઉજ્જવલ, શોભાયમાન	charming appearance
ઉદ્યમ	ધંધો, ખંતીલું	business, diligent
ઉનુંધા	તેઓનાં	theirs
ઉપકલ્પ	અકલ્ય, કલ્પનાથી પર	unimaginable
ઉપત, ઉતપત ઉત્પત્તિ		creation
ઉપાવણ, ઉપેક્ષી		
ઉપદેશ	બોધ	preaching

ઉપ્વાસ	ત્રણ
ઉપાસ	ઉપાસ
ઉભ	ઉભા
ઉમાશ	અમ્બા
ઉમાયા, ઉમાઉ	ઉમટ્ય
ઉરાર	અધ વ
ઉરાર ન પાર	નહિ ર
ઉર્ણ	ઉપર :
ઉવેખ	તૂષ્ણક
ઉસાસ	ઉશ્વાસ
ઉચ	ઉચ્ચ્ય

ઉગાર, ઉગારા	ઉગાર
ઉણિયાચારી	ઉણાપ
	આચાર
ઉદભોજ,	ઉદભિ
ઉદભોજ	માંથી
ઉપત	ઉપજ
ઉબટ	બગડી
ઉલટ	હોશ,
ઉલટ ઉલટ	ઉત્સા
ઉલુહીયત	હુલુલી
	પ્રગટ
ઉચ	ચાદિય

એઓદે	તેઓ-
એકલડા	એકલ
એકાકાર	એકી

આય	હોવું	to be
આયા	આવેલું	being come
આયુધ	આયુષ્ય, ઉમર	age
આયુધ	હચ્છિયાર	weapon
આર	બળદો હંકારવા માટેની લાકડીમાં રાખેલો લોપંડનો કક્કો	a stick with an iron point to drive bullocks.
આર	આરી, કરવત	a saw
આરતી	આર્તનાદ, ગીરિયાજારી	supplication
આરાધ	આરાધના, ભક્તિ, બંદગી	devotion, worship
આરિફ	ગૂઢ જ્ઞાન જ્ઞાનનાર	gnostic
આરે	આ	this, that
આરો	કિનારો, છુટકારાનો ઉપાય	shore, means of escape
આલ પંપાલ	આળ-પંપાળ, નકામું, ખુશામતિયું	useless, flattering
આલમ	દુનિયા	world
આલમે ગાનેબ	રૂહાની દુનિયા	the world of mystery
આલમ રાજા	જગતનો માલિક	lord of the world
આલે	ભીનું, કોમળ	wet, soft
આલો	આપો	give
આવણકારા	પદ્ધરામણી કરે	making arrival
આવણા	આગમન, પદ્ધરામણી	arrival
આવાગમણ	આવાગમન, જન્મનાં કરા	metempsychosis
આશાવંતા	આશા રાખનાર	hopeful
આશાજી	અય શાહજી, અય મારી આશા	O' lord, O'my hope
આસ	આશ	hope, wish
આસન	શરીરનો ઠંગ, અંગ સ્થિતિ, ગાડી, તંત	physical posture, seat, throne.

આહાર ખોરાક
આહાવે નિસાર
આહે છે
આજ તહેવા
આંજલાડી આંજલાડી
આખાવે, આખે કહે,
આંચ જવાન
આંધા લાઘ
આંહી, આઈ તમે

ઇપદ અહીં
ઇન્દ્રાયત બાદિયત
ઇરફાન અરફાન
ઇશ્વર ખુદા
ઇસરાર ભેદ
ઇસભીદ આદ્વિત
ઇગારા ઇદાન
શક્તિ
નાદ
તરદૂ
જમ
અંત
ઇડેજ અંડા
જુન
ઇન્દ્રાશલ એક
તરદૂ
ઇદ્રી ઇદ્રિ
સાદ
ઇદ્વાયું
ઇદ્વુ

અંગ, અંગડો	શરીર	body
અંગુદા	અંગુઠો	thumb
અંજશ	અંટશ, દુશમની	enmity
અંત	છેડો, નાશ, સીમા, પરિમાણા, બેદ	end, destroy, limit, result, secrecy.
અંતકાલ	અંતિમ ઘડી, આપરત	last moment, Hereafter
અંતર	દિલ, અંદર	heart, internal
અંતર, અંતેરો	તફાવત, જ્ઞાદાઈ, ફરજ	difference, separation, distinction.
અંતર જ્ઞામી	અંતર્યામી, અંતર્યાજ્ઞામી, દિલની વાત જ્ઞાનાર	One who knows what is in heart.
અંતર ભજની	દિલમાં ભક્તિ કરનાર	one who worships within heart
અંતર શોધન	દિલમાં શોધવું તે, ખૂદ શનાસી	self-realization
અંદેશો	ફીકર, ખ્યાલ	anxiety
અંતરા	દિલમાં, શરીરમાં -	in heart, in body
અંદર	આકાશ, વસ્ત્ર, એક સુગંધી પદાર્થ	sky, clothes, ambergris
અંદ્રા	અંદ્રો	mango
અંભરત,	અમત, સ્વાહિષ્ટ પીંફું	ambrosia, nectar
અભરત		
આકરા	અંકુશ	control
આકાશી	આસમાની	heavenly
આકોશી	હાથી	elephant
આગમ	પહેલેથી, મૂળ	previously, origin
આગમવાણી	ભવિષ્યવાણી	prediction
આગળા	મોખરે, સૌથી આગળ	front ranking
આગા	શેઠ, માલિક	boss, lord
આગેરો	મોખરે, તેજસવી	front ranking, shinning
આધા, આધેરા આધું, છેટું		remote, far away
આયમન	પાણીનું ધુંટ	sip of water

આચરન
આચાર
આચાર
આચાર, આચારા,
આચી
આજાર
આઈ જીમ
આડ
આતક
આતમા
આદ
આદ થકી
આદ શક્તિ
આદ ઉદ્ઘાદ
આદર
આદેશ
આધારી
આધીન
આન
આની છાની
આપ
આપ મતીલા
આપ મુરાદ
આપ સવારથ
આબદ
આબે હયાત
આત્મરાજ
આત્મખણ

અરી પરી	અરું પરું, ખોટી	speaking true and unture
અરુ	બીજો, આ રીતે	other, thus
અરુખડી	અરુચિ, પાણું હટાવવું કે કાઢવું	repulse
અરુપ	રૂપ વગર	formless
અરુપડી	બેડોળ	shapeless
અલકુલ	અસંખ્ય	countless
અલાભ	જેને લખી કે વહુંવી શકાય નહિ	ineffable or beyond expression.
અલગા	અળગા	seperate
અલપ જીવ	અલ્પજીવ, અજ્ઞાન લોક	insignificant souls, ignorants
અલદ્ધ	હજાર	thousand
અલબેલા	ફાંકદું, મોહક	carefree dandy, dashing
અલમ	વાવટો	banner
અલ્પ	ઓછું, થોડું	little bit
અલ્લાહરા	અલ્લાહને વાસ્તે	for God's sake
અલગ	અલિગ, નિરાકાર, શરીરરહિત	formless, unembodied
અલંગ	અનુપમ, બેમૂસાલ	incomparable
અલંગ	અલંક, શાંગારેલું	decorated
અલા	ખરેખર	verily
અલા રાજ્યા	અલ્લાહ રાજ થાશે	God shall be pleased
અલુપ	અલોપ, અદ્રશ્ય	invisible
અલોપ	અલિભસ, તટસ્થ	neutral
અવણુશ	દોષ, ખામી	fault, shortcoming
અવધાર	આહુ, અવધું બીજો માર્ગ	disorderly, another way
અવધ	જે ભાંગે નહિ, વચન, વિવિધ	unbreakable, word, various
અવલ ઉત્તાબી	અહલે ઉત્તાબ	people of the revealed books

અવર
અવરથ
અવતાર
અવાચ્યક
અવાસ
અવિગત
અવિદ્યા
અવિનાશ
અવીચલ
અર્દ, અરશ, અરસ
અર્જ
અસંજ્ઞય
અસથાનમ
અસત
અસવ, અશ
અસલારી
અસ્થાલ
અસ્તી, અસ્તી
અસ્મા
અસાહેલ
અસીલ
અંહકાર,
અંહુકાર
અહોનીશ
અહોરંગ
અંકૃસ

અનાલ	એક જાતનું પખી, હું છું	a kind of bird, I am
અનવર	તેજસ્વી	shining
અનહિદ	અમયોદિત	unlimited
અનહિદ નાદ	દિવ્ય ધ્વની	celestial sound
અનઉલારી	નિર્જીવ	lifeless, insentient
અનુપમ	જેને કોઈ ઉપમા આપી શકાય નહિ	incomparable
અન્ન	અનાજ	cereal, grain
અનંત	અસંખ્ય, અમર્યાદ, આકાશ	uncountable, infinite, sky
અનંત, અનંતા	પૃથ્વી	earth
અનંત અમારો	જીવોનું સ્થળ મિલન	arena of the souls
અનંત જીવત	ધર્મનું જીવે છે	living more
અનાઠ	અનાક, જડ	inanimate
અનાચાર	અનાચાર, અનીતિ	sinful behaviour
અનાથ	નિરાધાર, ધતીમ	unsupported, orphan
અનાદ, અનાદી	આરંભરહિત	without beginning
અનાન	લગામ, શક્તિ	rein, power
અનામી	અનામ, નામ વિનાનું, ખુદા	nameless, God
અપર	અપાર, પાર વગરનું	limitless
અપરમ	અપરંપાર, અસંખ્ય,	endless, infinite
અપાર	પાર વગરનું	
અપરાધ	પાપ, દોષ	sin, guilt
અપૂરબ, અપૂર્વ	અગાઉ નહિ બનેલું હોય એવું	unprecedented
અફિગલ	સર્વોત્તમ	superior
અબ	હવે	hence
અબધા અબધ	અગણિત	uncountable
અબધુ	અય અબદ, અય બંદા	O' slave
અબધુતા	અવધુત, મસ્ત દરવેશ	carefree darvish
અબળા	નિર્બળ નારી	feeble female
અખૂજ	કદર ન કરે એવું	inappreciative

અભાવા
અભાગી
અભિયાગન
અભીયાસ
અભેવ
અભેદ
અમર
અમરગઢ
અમરપદ
અમરશબ્દ
અમરાપુરી
અમતાણા
અમી
અમૂલ
અમાન
અરકાન
અરજ શરાવો
અરજાણા
અરથ
અરથ ગીરથ
અરદાસ
અરથ ઉરથ
અરથ
અરથી
અરવાહ

અગર	એક સુગંધી લાકું	aloe-wood
અગરબ	પૂર્વ દિશા	east
અગવા,	આગેવાન, ભોમીયો,	leader, guide, lord
અગીયો,અગવો	મુરશીદ	
અગાધ	અતિ ઉં	unfathomable
અગાઈ	નાચવું	dance
અગીયો,આગુ	અગાઉ, આરંભ	ago, inception
અગીયો	કખૂલ કરવાને લાયક	Acceptable
અગોચર	જેને ઈદ્રી વડે પરખી શકાય નહિ	impalpable, impercep- tible
અધોર	ગાડ, ઘટ	extreme, thick
અચ	આવ	come
અચરત	આશ્રયજનક	amazing
અચેત	જડ, બેહોશ	inanimate, unconscious
અછડા	અચ્છુ, સારું	good, fine
અછા, આછા,	સ્વર્ણ, પાક	clean, pure
અછી		
અછેદ	જેને છેદી કે ભાંગી શકાય નહિ	impenetrable, indivis- ible
અછોડો	સોના કે ચાંદીની સાંકળ	chain of gold or silver
અજમી	ઈરાનનો રહેવાસી, ફારસી	Persian, the Persian langage
અજર,	જેને ધસારો લાગે નહિ તે	immaculate
અજરેઆ		
અજર શબ્દ	જે ધસાઈ ન જાય એવો પવિત્ર શબ્દ	immaculate solemn word
અજ્ઞીયા જાપ	આપમેળે સતત જ્યાતુ, અંતરિક રટણ	unrepeated repetition, soundless self-invoca- tion.
અજી	બકરી, માયા	goat, illusive force
અજાર	આજાર, દુઃખ, રોગ	distress, disease
અડય	આડાઉ, આપમેળે ઉગેલું	grown naturally
અડાયા,અડાઈ	ચયણું	built

અડી
અડોલ
અણ
અણ ગાળ્યો
અણવર
અણવાણ
અણીયાર
અણંત, અનંત

અતરીક
અતરીયાળ
અતાર
અતીત

અતીત
અતોલ
અથર
અથરવેદ
અથા
અથા
અથાગ
અદ્કા
અદલ
અદલ ફિરોઈ
અધિક
અદાવત
અધમ
અધમી
અર્દ અંગની
અધોગત
અનભય

PREFACE

GINANS may be defined as religious lyrics, dealing with wide range of themes e.g. ethics, morality, devotion, rites, history, stories and symbolic examples. Ginans are polyglotic, having rich content of literary words, foreign words and the words mostly prevalent in the dialects of villagers. It has been observed that the old scribes of Ginanic manuscripts had copied the unknown words in many instances in the mode of their known languages. The later scribes also continued to follow the old copies as authentic versions. It gradually resulted in corruption of original words. The loss of forms finally became a chronic issue in literary field, and none came forward to determine the corrupted words to their original states. In this Glossary, therefore, the entries for derivatives have been provided wherever it is possible.

This Glossary projects a first attempt in its nature. I am not an authority on the Ginans, but it is an output of arduous work and interest. This small volume offers a reference guide, containing over 3000 words' meaning into Gujarati and English. I am fully conscious of my shortcoming, and shall be grateful to receive helpful suggestions for necessary alterations, so that it may get a standard form.

Needless to write that the importance of the Ginans is being ruined in the new generations, whose causative factors are the language and translation problems. Both Problems however have been solved to great extent in this volume with a view to enhance the value of the Ginans. It is hoped that it will generate further new spirit and potency among the scholars, teachers, waizeens and the students; so that a literary heritage may survive all the times.

My indebtedness to various well-wishers and friends round the globe is immense, whose encouragements, notably of Kr. Kassim Ali Varas Quran Bhai Sadiwalla of Bombay and Mr. Nagib Tajdin of Montreal etc. made the completion of this volume possible.

July, 1993
B/15 Noor Apt.,
Webb Street, Garden East,
Karachi.

MUMTAZ ALI TAJDDIN SADIQ ALI

GLOSSA

અઉશધ	આંખ
અઉદ્	ઉદ,
અકથ	કહી
અકથ	અકથ
અકરત	અહૃત
અકળ	જે કા
અકા, આંક,	આંક
અંકડા	
અકારથ	અકા
અકાલ શાફ	નાભુ
અખ, અખીયું	આંખ
અખર	અક્ષા
અખરા	આંખ
અંકડ	જેનો
અંકડ શાફ	નાશ
	એવો
અખા	અક્ષા
અખાજ	અખ
અખાડો	સમુદ્
અગા	પર્વત
અગત	અગત
અગમ	અગ
અગમવાઙી	ગૃહિ
અગમ નિગમ	ભૂત
	સાદે

GLOSSARY OF HOLY GINANS

(Gujrati to Gujrati and English)

with

GUJRATI SELF-INSTRUCTOR

By

Mumtaj Ali Tajddin Sadik Ali

Copies	1993	Rs.
500		30/-

PUBLISHER

DARUL ILM PRAKASHAN

Nuruddin Ghulam Hussain Daredia
116, Imamwada Road, Karimabad,
Bldg. No.2, Room No 93, 4th Floor,
Bombay-400 009.

INDIA

Call : 371 4276